

Numer dzisiejszy składa się wraz z „Dodatkiem ilustrowanym“ z 20 stron. Cena 30 gr.

Nr. 222

Cena numeru
30 gr.

Cena prenumery
w Łodzi:

Mies. z dod. list. 4.21 gr

Odnoś. za com. 28.9

Z przes. poczt.

Mies. z dod. list. 4.21 gr

Pozost. Łódź 27 gr.

Należność pocztowa

opłacona ryczałtem.

XXX r.
istnienia.

ŁÓDŹSKIE ALUMINIUM

w ŁODZI

Al. Kościuszki 47

TELEFON 28

Konto P.K.O. 60594

Red. przyjmuje od 5—6

Art. i listów anonimowych

nie umieszcza się.

Łódź.

ROZWÓJ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Niedziela, dnia 14 sierpnia 1927 r.

CASINO

Dzisiaj powtórzenie premiery.
Wielki dwugodzinny program

1) **KOBIETA I OPINJA**

Wielki dramat obyczajowy wg. słynnego dzieła
Sudermana. — W roli głównej

Leda Nowa i H. Mierendorf

1) **Karjera Modelki**

Dramat życiowy, Anna Ondra
W roli głównej
młodziutka, czarująca gwiazda wiedeńska.

Wystawa najmodniejszych toalet. Z modelki hrabina.
Mężczyzna, który sprzedał swój honor dla pieniędzy.

Szantaż małżeński.
Rewja pięknych kobiet.

Od godz. 1 i pół do godz. 3 cena wszystkich miejsc 50 groszy i 1 zł.

SPLENDID

Dzisiaj powtórzenie premiery

Od godz. 1.30 do 3 pp. ceny wszystkich miejsc 1 zł i 50 gr.

11-ty podwójny dwugodzinny program.

1) **Nowoczesna Panna**

Pikantna i drastyczna sztuka erotyczna w 10 aktach z życia nowoczesnej panny, która zna tylko filirty, pocałunki i tańce ze złotowłosą — — —

Laurą la Plante

2) **Trzeci Szwadron**

Fascynująca sztuka w 10 aktach, osnuta na tle popularnej powieści B. Buchbindera. — W rolach głównych:

Klara Rommer, Paweł Heideman i Ernest Verebes.

2795—

Luna Prawo pierwszego męża

Dzisiaj i dni następnych.

Orkiestra symfoniczna pod kier. p. Lidzera, 2799—

(Par. 412 o „Bigamji“)

Wspaniały dramat współczesny na tle stosunków powojennych. W rolach głównych

Walka dwóch mężów o jedną żonę

Olga Czechowa, Paweł Wegener, A. Pointner.

O godz. 11.30 w nocy.

LUNA — Kinoteatry — APOLLO

O godz. 11.30 w nocy

Dzisiaj i codziennie będzie demonstrowany tylko dla osób ponad lat 20 pierwszy specjalny film, przedstawiający przebieg rozwinięcia się życia ludzkiego od

Zapłodnienia do porodu p. t.

Jak powstaje człowiek

(Tajniki powstania życia ludzkiego.—

Kasy sprzedają bilety wstępu tylko osobom dorosłym „Luna“ w cenie 2 zł, na wszystkie miejsca. „Apollo“ w cenie 1 zł. 50 gr. na wszystkie miejsca. Powyższy film nie ma nic wspólnego z demonstrowanymi w swoim czasie w innych kinach filmami o chorobach wenerycznych.

2797—

8 klasowe gimnazjum

Heleny Miklaszewskiej

w ŁODZI,

Sienkiewicza 61, 4582—

podaje do wiadomości Szan. Rodziców i Opiekunów, że rok szkolny rozpoczyna się 1-go września o godz. 8 rano, egzaminy wstępne tegoż dnia o godz. 10 r.

Dyrekcja Kolei Elektrycznej Łódzkiej, Sp. Akc.

PODAJE DO WIADOMOŚCI OGÓLU PRACOWNIKÓW

1) że na skutek interwencji p. Inspektora Pracy będą przyjęci z powrotem dwaj wydaleni pracownicy lecz dopiero po przystąpieniu strajkujących do pracy, zastrzega sobie jednak, że w wypadku gdyby się powtórzył tak bezpodstawny i nie poprzedzony wyzyskaniem środków ku porozumieniu strajk, jaki miał miejsce dnia 5 sierpnia rb. dyrekcja skorzysta z prawa wydalenia pracowników podług swego wyboru ze skutkami przewidzianymi w obowiązującym prawie,

2) że sprawa podwyższenia zarobkowej płacy będzie rozpoznana przez zarząd w przeciągu tygo dnia po przystąpieniu strajkujących do pracy.

Dyrekcja uprzedza że jeżeli najpóźniej w dniu 16 bm. rano strajkujący nie przystąpią do pracy dyrekcja uważać będzie powyższe warunki za niebyle, a umowy pracy z pracownikami za rozwiązane i przystąpi do przyjmowania nowych pracowników na innych niż dotąd warunkach.

Łódź, dnia 13 sierpnia 1927 r.

Siódmy dzień tajemnicy gen. Zagórskiego.

Władze śledcze są już na tropie zaginionego?

Warszawa 13 sierpnia (tel. wł.)

Wczorajszy komunikat gabinetu Ministra Spraw Wojskowych stwierdza, że prokuratura wojskowa doszła do przekonania, iż gen. Zagórski „świadomie ukrył miejsce swego pobytu”. Z drugiej strony komunikat wyraźnie podkreśla, że „miejsce pobytu gen. Zagórskiego i dalsze jego losy są dotychczas władzom wojskowym nieznanne”.

Wynika z tego, że sprawa gen. Zagórskiego w dalszym ciągu nie przestała być tajemniczą. Leży w interesie państwa, aby ta tajemnica została jaknajszybciej wyjaśniona. W dążeniu do tego celu nie można pominąć żadnego środka. Jednym z takich środków powinno być wyznaczenie nagrody pieniężnej za odnalezienie gen. Zagórskiego.

Jeżeli, jak wnioskują komunikat, gen. Zagórski ukrywa się, ucieczka musiała być zorganizowana przy pomocy całego szeregu osób, gdyż jak wiadomo nie miał on przy sobie dokumentów, ani pieniędzy.

Jest rzeczą nie do pomyślenia, aby prędzej czy później nie znalazł się ślad zaginionego.

Jeżeli gen. Zagórski uciekł — nie może ująć sprawiedliwości — jeżeli uległ jakiegokolwiek wypadkowi — musi być odnaleziony.

Jeszcze jedna wersja

Jedno z popołudniowych pism warszawskich zbliżonych do sfer belwederskich podaje:

Wedle wiadomości, przez nas niesprawdzonych u organów śledczych, prowadzących dochodzenie w sprawie zniknięcia gen. Zagórskiego, władze są już na tropie, gdzie znajduje się gen. Zagórski. Pogłoska ta, którą staraliśmy się sprawdzić, rozeszła się dziś w godzinach rannych po mieście. Stwierdzić należy jedynie, że zarówno organa żandarmerji wojskowej, jak i władze prokuratorskie, z całym wysiłkiem prowadzą śledztwo. Przypuszczalnie dzień dzisiejszy powinien przynieść pewne wyjaśnienie sprawy.

Dziś rozeszły się pogłoski, że p. Wojciech Marchwicki, redaktor „Nowin Katowickich” widział dnia 11 sierpnia tj. we czwartek, na stacji Larkowice pod Grudziądem gen. Zagórskiego, znanego sobie osobie, w towarzystwie dwóch mężczyzn. Zagórski wysiadał z pociągu warszawskiego, ubrany był w czarnym garniturze i z zarzutką na rękę. Jeden z jego towarzyszy miał typ francuski, lat około 30, miał w ręku taką walizkę. Drugi mężczyzna lat około 50,

miał wygląd osoby z tutejszego towarzystwa. Wszyscy trzej przesiadli się do pociągu, idącego w stronę Gdańska pomiędzy godzinami 5—tą a 6—tą wieczorem.

Niezwykła uprzejmość Komisarjatu Rządu

Dzisiejsza „Rzeczpospolita” donosi:

Bezpośrednio po otrzymaniu oficjalnego komunikatu w sprawie gen. Zagórskiego, zostaliśmy uprzejmie ostrzeżeni przez Komisarjat Rządu, iż podanie jakiegokolwiek wiadomości, nie mieszczącej się w ramach komunikatu gabinetu Ministerstwa Spraw Wojskowych, narazi pismo nasze na niechybną konfiskatę. W równej mierze dotyczy to i jakiegokolwiek polemiki z meritum konu-

nikatu, o ile przesłanki, na których opierałoby się nasze rozumowanie, prowadziłyby do wniosku, kolidującego z konkluzjami komunikatu o ukryciu przez generała Zagórskiego miejsca swego obecnego pobytu i uchylaniu się przez niego od stawienia się do raportu u p. min. Spraw Wojskowych.

Konfiskaty pism

W dniu wczorajszym w związku z doniesieniami o sprawie gen. Zagórskiego skonfiskowano prócz „Głosu Codziennego”, o czym już donosiliśmy także „Gazetę Warszawską Poranną” (łącznie z onegdajszym dodatkiem o „Cadillacu Nr. 24”) i „Polaka Katolika”.

Cholera szerzy się w Persji.

Zanotowano 3,800 zaszlabnięć, z tych połowę śmiertelnych

Teheran 13.8. (aw)

W ciągu ostatnich tygodni epidemia cholery, której przed kilku dniami notowano jedynie sporadyczne wypadki rozszerzyła się w sposób bardzo silny. Głównym siedliskiem zarazy jest Basra (to samo co Bassora) gdzie w ciągu ostatnich dni zanotowano 3,800 wypadków zaszlabnięć na cholere z czego połowa zakończyła się śmiercią.

Rząd perski przedsięwzię wszelkie środki zaradcze celem opanowania szalejącej zarazy.

Lwów 13.8. (aw)

Na lotnisko lwowskie opadł samolot handlowy niemieckiego typu Junkers W 38 udający się do Turcji z ładunkiem 550 kg. szczepionki antycholearycznej wobec grasującej od szeregu dni w Turcji

cholery. Samolot opadł na terytorjum polskie po raz pierwszy w Gliwicach. O godzinie 7 min. 15 wystartował ze Lwowa w dalszą drogę via Charków.

Mn Czechowicz na urlopie zastępuje go wicemin. Grodyński

Warszawa 13.8. (tel. wł.)

Pan minister skarbu Czechowicz rozpoczął w dniu dzisiejszym urlop wypoczynkowy. Jednocześnie wyjechał na urlop p. wiceminister Karol Góra. Ministerstwem Skarbu podczas urlopa ministra kierować będzie p. wiceminister dr. Grodyński.

Hurtowa i detaliczna sprzedaż win

ZAPASOWA PIWNICA WIN.

A. P. CZKWIANIANC

Łódź, Piotrkowska 69, tel. 38-64.

Ławki szkolne

4-osobowe kupię — 2735

Oferaty sub „Ławki” do Rozwoju.

Gen. Zymierski przed sądem wojskowym.

O dalszy korowód świadków walczą prokurator i obrońcy.

32-gi dzień rozpraw.

Warszawa 13.8. (tel. wł.)

Rozprawy otwarto o godz. 9 m. 45

Przewodniczący referując szereg dokumentów które były zebrane przez sąd wskutek wniosków stron zgłoszonych podczas rozprawy.

Przewodniczący wezwał strony do zgłaszania konowych wniosków.

Prokurator wnoszą przede wszystkim o załączenie do akt dokumentów: 1) wyciągu z rachunku bankowego mjr. Rutki z którego ma wynikać iż gen. Zymierski otrzymał od Rutki nie akcje lecz gotówkę; 2) wyciągu z ksiąg firmy - D. Krajewski - w których nie figuruje suma gen. Zymierskiego. Wreszcie prokurator prosi o zbadanie świadków: 1) mjr. Obertyńskiego na okoliczność że u gen. Zymierskiego w Grodnie bywali dostawcy Frydman i Elpern 2) Zajączkowskiego co do tego iż właścicielem Owieczek ma być poseł Popiel 3) Janikowskiego który ma stwierdzić iż sprawa zamówienia gaśnic u Zielińskiego była z góry przesądzona 4) Teresę Szpaderską siostrę Dybczyńskiego dla stwierdzenia stanu majątkowego Dybczyńskiego. Oprócz powyższych prokurator wnoszą o wezwanie jeszcze całego szeregu innych świadków między innymi na okoliczności dostawy karabinów Mauzera oraz o urzędowe zapytanie ministerjum skarbu czy usunięcie naczelnika wydziału bankowego Bączkowskiego go stoi w związku z zaginięciem akt. co do gwarancji dla Banku zjedn. kooper.

Adw. Szurlej oświadczył iż ustosunkuje się do wniosków prokuratora po przerwie; zgłasza natomiast szereg wniosków ze swej strony a więc o wezwanie na świadków: 1) gen. Władysława Sikorskiego który stwierdzi że nie mówił sen. Janiszewskiemu o konieczności usunięcia gen. Zymierskiego z zajmowanego przez niego stanowiska jak również że umowa z firmą Dion-Bouton narażała skarb na duże straty; 2) pułkownika Mrozinskiego dla ustalenia że pułk. Markoli podejrzewał firmę Tank o nadużycia oraz że zarząca iż jest protegowana przez wyższe sfery wojskowe; 3) pułk. Kaminskiego Tangla i Pomazanskiego jako członków komisji dla zbadania zarzutów przeciwko pułk. Markoli; 4) pułk. Jawora i Mrozinskiego dla ustalenia treści zażaleń przeciwko pułk. Markoli; 5) gen. Berbeckiego Minkiewicza Łuczynskiego którzy stwierdzą że Elpern i Frydman byli dostawcami solidnymi i że bywali oni w sprawie dostaw również u nich; 6) pułk. Htałę dowódcę wzięcia przy ul. Dzikiej dla wyjaśnienia że widzenia z gen. Zymierskim

odbywały się zawsze w asyście władz, wreszcie adwokat Szurlej wnoszą o zażalenie całego szeregu dokumentów między innymi na okoliczność że proca mauzerowski w kraju był trzy razy droższy aniżeli zagranicą.

Prokurator pozostawił decyzję w sprawie wniosków obrony uznania sądu uważa jednak że sprawa pułk. Marcholi i Dion Bouton nie ma w związku ze sprawą niniejszą i że była całkowicie wyjaśniona. Po oświadczeniu prokuratora przewodniczący zarządził przerwę.

Po przerwie zabrał głos adwokat Szurlej w sprawie wniosków prokuratora. Obrona nie sprzeciwia się załączeniu do akt wyciągu z rachunku pułkownika Rutki Meldunek z firmy Krajewski nie ma żadnego znaczenia gdyż Zymierski pożyczył osobiście Krajewskiemu 300 dol. a nie firmie. Nie ma znaczenia dla sprawy również okoliczność którą

ma zeznać mjr. Obertyński. Frydman bywał u Zymierskiego w interesach tak samo jak bywał u gen. Berbeckiego, Minkiewicza czy innych. Zeznania Zajączkowskiego co do posła Popiela są dla obrony obojętne tak samo jak i zeznania Janikowskiego. który słyszał o przesądzeniu sprawy gaśnic od Tuliszkowskiego. Szpaderska ma ustalić niepoprawność Dybczyńskiego w stosunku do siostry. Obrona jednak nie oponuje przeciwko ewentualnemu od czytaniu jej zeznań.

Pozostałym wnioskom prokuratora adw. Szurlej jakkategoryczniej się przeciwstawia; ewentualnie w razie dopuszczenia tych dowodów zastrzeżenie przedstawi konowym.

Po zakończeniu rozprawy Szurleja sąd udał się na naradę. Jednocześnie przewodniczący odroczył rozprawę do wtorku na godz. 9 wieczór.

Krwawa niedźwiedzica w Tatrach

Rozszarpawszy kilku ludzi, padła pod kulami myśliwych

Kraków 13 sierpnia (tel. wł.)

Przed kilku dniami donieśliśmy o rozszarpaniu kilkunastoletniej dziewczyny przez niedźwiedzicę w okolicy Jurgowa. Za niedźwiedzicą urządzono pościg, który jednak nie dał rezultatu, gdyż rozjuszony zwierze umknął w lasy Jaworzyny po czeskiej stronie.

Onegdaj złośliwa niedźwiedzica napadła w lesie po czeskiej stronie, w okolicy Po spady, na 14-letnią dziewczynę, którą rozszarpała na miejscu. Tego samego dnia, w

godzinach wieczornych rzuciła się w tej samej okolicy na 14-letniego góralczyka, którego w straszliwy sposób poraniła. Przewieziono go do szpitala, jednak bez nadziei utrzymania go przy życiu.

Dyrektor dóbr księcia Hohenlohe zorganizował wczoraj wielką wyprawę przy pomocy tamtejszej ludności. Podczas polowania udało się wreszcie zabić niedźwiedzicę. Jest to okaz niezwykłych rozmiarów. Młode niedźwiedzki w czasie obławy pouciekały

Najnowsza rewolucja w Portugalji.

Zbuntowane oddziały zostały rozbrojone przez wojska rządowe — Ustąpienie prezydenta Carmony — Rekonstrukcja gabinetu.

Lizbona 13.8. (aw)

Bunt wojskowy przeciwko rządowi został w dniu wczorajszym uśmierzony. Wojsko zbuntowane wydało wczoraj proklamację skierowaną przeciwko rządowi co dało powód do pogłosek o dymisji gabinetu.

W międzyczasie rząd w ciszy i tajemnicy poczynił gorączkowe przygotowania i w ciągu nocy dzisiejszej zdołał uwięzić przywódców ruchu antyrządowego: Filomino, Camara i Fidelino Figueirero. Przewódcy zostali internowani w twierdzy Zan Ju limo.

Oddziały rządowe usadowiły się w zdobytych koszarach 5-go pułku kawalerji. Rząd oświadcza iż może zupełnie polegać na garnizonie miasta a szczególnie na półkach kawalerji i artylerji które obsadziły wszystkie najważniejsze punkty strategiczne miasta.

Oddziały zbuntowane stawiały naogół słaby opór wojskom rządowym.

Według zapewnienia rządu w całym kraju panuje spokój i sytuacja jest zupełnie opanowana. Komunikat rządowy podaje również do wiadomości zamiar rekonstrukcji gabinetu, co ma się przyczynić do ostatecznego załagodzenia konfliktu.

Paryż 13.8. (aw)

Według nadeszłych tutaj w ostatniej chwili wiadomości w Portugalji zapanało chwilowo zupełny spokój.

Prezydent Carmona zrzekł się władzy przekazując ją na ręce pułkownika Suzy. Uczynił on to na skutek nacisku oficerów, członków ugrupowań monarchistycznych którzy podyktowali premjerowi warunki pod groźbą użycia rewolwerów.

Rząd opuścił stolicę udając się do pobliskiego lotniska Amadora. Połączenie telefoniczne z Lizboną zostało zerwane.

W stolicy panuje zupełny spokój liczą się tu jednak z możliwością wybuchu nowych walk na całym obszarze kraju.

Kino Dom Ludowy.

Przejazd 54. 2732

Dziś. Dziś.

Ubóstwiany Sfinks (Godzina zwyczajstwa)

Upajający dramat erotyczny. — W rolach gł.

Rasowy John Gilbert

Piękna Allen Pringle

Ceny miejsc: W dnie powszednie na wszystkie seanse, zaś w sobotę, niedzielę i święta od g 1 do 5 po poł. I m. 60 gr. II m. 50 gr. III m. 20 gr.

W sobotę, niedzielę i święta od godz. 5 p. p. I m. 80 gr. II m. 40, III, 3 m. 30 gr.

Miejski Kinematograf Oświatowy

Od wtorku, dn. 9—15 sierpnia 1927 r.

Dla dorosłych Lucrezia Borgia Dramat w 12 cz.

(2 serjach) z epoki odrodzenia.

Dla młodzieży Życie za życie (Lord Jim)

W poczekalniach kina codz. audycje radjofon.

SKLEP SPOŻYWCZY

do sprzedania

ul. Św. Anny nr. 22

Bakcylami cholery grożą Coolidge'owi

wrazie stracenia Sacco i Vanzetti'ego.

Skazani nadal nie przyjmują pokarmów.

Haga 13.8. (aw)

Poseł St. Zjednoczonych otrzymał szereg listów z pogrózkami.

W jednym z nich zawarta jest pogróżka że w razie wykonania wyroku na Saccu i Vancettim zarówno poseł jak prezydent St. Zjednoczonych i gubernator Fuller zostaną zamordowani przy pomocy zarazków cholery którymi autor listu jako lekarz okrętowy rozporządza w dużej ilości.

Londyn 13.8. (aw)

Sacco który w dalszym ciągu głoduje pomimo niesłychanego osłabienia czuje się dość dobrze Vanzetti robi wrażenie wyczerpanego. Sacco bez obecnej pomocy porusza się po celi i pisze listy. Władze więzienne zastanawiają się nad przymusowym odżywianiem więźnia. Zdaniem lekarza który badał Saccu pomimo wielkiego osłabienia może on jeszcze czas dłuższy głodować.

Obrońcy „niewinności”.

Udział bolszewików w akcie obrony amerykańsk. bandytów

Od kilku dni bije moskiewska Trzecia Międzynarodówka na alarm i od kilku dni nawołuje w obliczu gróźby stracenia dwóch anarchistów włoskich Sacco i Vanzettiego w całym niemal świecie masy robotnicze do manifestacyjnego protestu.

Nazwiska Sacco i Vanzettiego były do niedawna zupełnie nieznanymi a zajmowały się nimi nie tylko prasa skrajnie lewicowego obozu, przeważnie prasa komunistyczna, w celach propagandy oraz w jakichś ukrytych tajnych zamiarach terrorystycznych. Kim jest Sacco i Vanzetti, jaka jest ich przeszłość? Jeden i drugi, dali się poznać przed kilku laty z różnych występów, różnych gwałtów i napaści, dokonywanych na zlecenie organizacji anarchistycznych.

Przed siedmiu laty wystąpili w roli współzawodników, napadając w miasteczku South-Baintree w Stanach Zjednoczonych na kasjera fabrycznego, i jego towarzysza, wiozących pieniądze. Kasjera zamordowali, pieniądze zrabowali i zbiegli. Po pewnym czasie władze bezpieczeństwa ujęły za równo Sacco jak i Vanzettiego i stawili ich przed sąd przysięgłych, który winę ich potwierdził. Sprawa oparła się o trybunał który skazał ich na śmierć. Losem skazańców zajęła się „Liga Obrony Praw Człowieka”, ujmującą się staję również za naszymi komunistami i wspólnie z Trzecią Międzynarodówką wymogła przekazanie sprawy sądowni apelacyjnemu, który wyrok trybunału potwierdził.

Nie będziemy wnikać w tajemnicze manipulacje i kręctwa, które doprowadziły do tego, że wyrok dotychczas nie został wykonany i że obaj zbrodniarze przeżyli przeszło sześć lat pod grozą wykonania wyroku na nich.

Nasza prasa lewicowa, między innymi i „Robotnik” starają się wykazać, że Sacco i Vanzetti są według wszelkiego prawdopodobieństwa niewinni i że padli ofiarą zemsty. Wątpliwości takie mogłyby ewentualnie zrodzić się, gdyby sądy amerykańskie były postępowały z nadzwyczajną, doraźną szybkością, gdyby polegały na jakichś intrygach donosach nie sprawdzonych i nie zbędnych gruntownie, a przecież odroczenie wykonania wyroku — aczkolwiek z punktu czysto ludzkiego sentymentu bardzo przykre i bolesne, poniekąd barbarzyńskie może, posiadało tę dodatnią stronę, że czynniki, którym demokratyczny ustrój Stanów Zjednoczonych powierzył wymiar sprawiedliwości w imieniu ludu, miały dosyć czasu, aby znaleźć wyjście, odpowiadające poczuciu sprawiedliwej oceny dokonanych zbrodni. Nie możemy absolutnie zgodzić się na twierdzenie „Robotnika” aby w wypadku powyższej o mawianym Ameryka wykazała tragiczne świadectwo pojedynku między skostniałym prawem, i sprawiedliwością burżuazyjną, a sumieniem ludzkości. Sędziowie amerykańscy znają doskonale prawo i z całą pewnością nie wydali wyroku, lekkomyślnie.

Co nas zastanawia, to fakt, że w charakterze obrońców życia ludzkiego, w charakterze obrońców świętości życia ludzkiego,

praw człowieka oraz zasady ścisłego i ludzkiego wymiaru sprawiedliwości, występując przede wszystkim Trzecia Międzynarodówka oraz kilku ludzi, na których sumieniu ciąży niejedna potworna zbrodnia, ludzi działających pod pod komendą bolszewików moskiewskich.

Przypomnijmy tylko sobie, jak to było jeszcze trzy, cztery lata temu. Nawet najohydniejsze masowe mordy, dokonywane przez Czerezwyczajną nie wzruszyły opinii publicznej i były przez prasę pomijane milczeniem. Conajwyżej uchwalano na kongresach socjalistycznych życzenia, aby rząd sowiecki przestał stosować karę śmierci względem „robotników”, włościan i żołnierzy, holdującym kierunkom socjal-demokratycznym” jak np. czynili to czescy socjaliści, a potem i francuscy. Na krwawy teror Moskwy nie

reagowały ani rządy, ani nawet konserwatywne umiarkowane sfery. Wtedy to był do prawdy okres hańbiący dla sumienia europejskiego.

Przeciw wyrokowi śmierci na Sacco i Vanzettiego protestuje najgłośniejsz Bolszewica, która dziwnym jakimś sposobem potrafiła zmobilizować również cały świat socjalistyczny i nakłaniać go do masowych demonstracyjnych strajków. A przecież po pierwszym zamachu na Lenina rozstrzelano bez sądu tysiące osób zupełnie niewinnych stojących zdala od wszelkich spisków, przecież po wysadzeniu w powietrze domu na Leontjewskim Pereulku rozstrzelano w Butyrskim więzieniu wszystkich tam znajdujących się więźniów, z których żaden przecież nie mógł brać udziału w powyższym zamachu.

Niemcy powojenne

Osiągnęły szczyt ekonomicznego powodzenia i teraz myślą o wojnie.

Przedstawiciel paryskiego dziennika „Excelsior” odbył kilkutygodniową podróż po Niemczech i tak opisuje swe wrażenia.

„Nie można nie być olśnionym — zaczyna korespondent — szalonym rozwojem przemysłu niemieckiego. Wszędzie sterczą całe lasy kominów, linje kolejowe leżą jedna przy drugiej, a po nich bez przerwy mkną pociągi, naładowane węglem, żelazem czy wyrobami żelaznymi. W portach pełno statków. A wielkie zakłady, jak fabryki Kruppa, Thyssena i inne, zatrudniają każdy po 35 do 40 tysięcy robotników.

Każdy zaś wielki zakład przemysłowy ma własne statki handlowe i własne porty. Taka np. huta „dobrej nadziei” w zagłębiu Ruhry ma 80 milionów marek kapitału zakładowego (czyli to z górą 160 milionów złotych); posiada ona 180 kilometrów własnych kolei, ma własne kopalnie węgla. Wytwarza surowe żelazo, przerabia je we własnych fabrykach na konstrukcje żelazne (mosty, kotły i t.p.), a nawet buduje statki rzeczne, maszyny i wiele innych.

Jednym słowem przemysł niemiecki dzisiejszy — olbrzymia machina, bo na wzór powyżej opisanej huty urządzone są i wszystkie inne przedsiębiorstwa w Niemczech. Nawet jedna z firm wydawniczych w Berlinie, mianowicie zakłady Ullstei

na, wszystko, co potrzebuje, wyrabia u siebie, od papieru do farb; a na lotnisku w Tempelhof posiada trzy własne samoloty do rozwożenia po całych Niemczech dzienników swych natychmiast po ich ukazaniu się.

Współczesne Niemcy — to wzór do szczytu doprowadzonej mechanizacji. We wszystkich fabrykach maszyna zastępuje coraz bardziej i doskonalej pracę ręczną, dzięki czemu, chociaż wszystkie fabryki pracują pełną parą, liczba robotników mogła być zmniejszona o jedną trzecią w stosunku do stanu z lat poprzednich.

Ten właśnie wzgląd tłumaczy fakt, że pozornie bezrobocie w Niemczech coraz bardziej wzrasta; wzrasta tembardziej, że robotnika obowiązuje 10-godzinny dzień, z czego 9 godzin wyłożonej pracy, pozostaje zaś godzina idzie na objęcie pracy i opuszczenie jej.

Bezrobocie pozornie wzrosło, lecz wytwórczość przemysłu rośnie niepomiarowanie, wszystkie fabryki pracują, doskonale walcząc z konkurencją zagranicy. Zarobki są, co prawda, dość wysokie i utrudniają w pewnym stopniu tę konkurencję lecz ceny życia w Niemczech też są niepomiarowanie wysokie, robotnik więc przy wyłożonej pracy żyć dostatecznie za pensję nie może.

Jak się pomaga szczęściu.

Wielkie oszustwo w pruskiej loterii państwowej.

Zarządzone przez władze pruskie śledztwo teraz dopiero ujawniło, że w ciągnięciu pruskiej loterii państwowej popełniano szereg bardzo poważnych nieprawidłowości. Okazuje się, że dwaj urzędnicy loterii przy pomocy pewnych manewrów, potrafili zdobyć dla siebie wygrane po 100 i 50 tysięcy marek.

Ogólnie sądzą w Berlinie, że wykrycie tego skandalu może mieć dla skarbu pruskiego bardzo przykre następstwa, ponieważ wszyscy ci, którzy są zainteresowani w ciągnięciu loterii, mogą teraz zaprzeczać jego ważności. Jasną jest rzeczą, że wskutek tego zaufanie do rządu pruskiego zostało silnie poderwane.

Cała ta sprawa wyszła na jaw jedynie dzięki przypadkowi. Przed kilku dniami do pewnego kolektora loterii w Berlinie zgłosił się jakiś osobnik celem podjęcia wygranej w sumie 100 tysięcy marek. Otrzymałszy te pieniądze, przybyły schował je szybko do kieszeni, nie licząc wcale, i oddał przed siebie.

Ta właśnie okoliczność obudziła podejrzenia kolektora; przypuszczając, że jest w tym coś niedobrego, zawiadomił on policję, której po krótkim śledztwie udało się ustalić tożsamość osoby, przybyłej do kolektora po wygraną.

Dalsze badania dowiodły, że dwaj urzędnicy pruskiej loterii państwowej tak sprytnie potrafili się urządzać, że z koła wychodziły wygrane na ich numery. Czy operację taką często powtarzali, trudno będzie sprawdzić, chyba że sami się przyznają. Trzeba jednak wiedzieć, że zasadniczo osobom pracującym w pruskim urzędzie loteryjnym, nie wolno grać na tej loterii.

Jakoś w tym socjalistycznie rządzonej kraj, jakim są Prusy, wszystko idzie coraz bardziej po linii „co twoje; to moje”. A był czas, kiedy prusacy z dumą mówili o sobie, że są „państwem bojaźni Bożej i dobrych obyczajów”. Jak z bojaźnią jest — nie wiadomo napewno, ale trudno nazwać dobrym obyczajem fakt, że dwu urzędników państwowych kradnie.

Ludzie „sanacji moralnej“

Kryminaliści - zarząd „Strzelca“ w Pniewach

Dokonują wymuszeń na ludności cywilnej.

„Kurjer Poznański“ pisze:

W Pniewach pod Poznaniem powstał przed kwartałem oddział „Strzelca“, w skład zarządu, którego wchodzi: Józef Ściera robotnik z Pniew, skazany wyrokiem sądowym za ciężką kradzież 3 miesiącami więzienia, której to kary jedynie wskutek amnestji nie odcierpiał — jako prezes, Hieronim Koch, mistrz dekarski w Sękowie, skazany za sprzeniewierzenie wyrokiem sądowym na 2 miesiące więzienia — jako referent kulturalno-oświatowy; Feliks Bielak karany sądownie za kradzież, ujęty za wszczęcie awantury z okazji eksmisji Puka, wskutek czego przebywał 4 tygodnie w areszcie śledczym i odpowiadać będzie przed sądem — jako komendant oddziału, a wreszcie Jan Puk, karany sądownie za fałszywe zarczenie w miejsce przysięgi 4 tygodniami więzienia — jako skarbnik.

Różne dochodzą wieści o działalności „Strzelca“, zwłaszcza panów dygnitarzy, którzy założywszy szablę i rewolwery defilują po ulicy i usiłują wmówić w siebie jakąś pseudo-władzę, uprawniającą ich jeśli nie do wszczynania awantur z władzą rzeczywistą, to do urządzania burzliwych wiecy, rozbijania innych, oraz podobnych ekscesów.

Jak już stwierdziły i doniosły, gdzie należy władze bezpieczeństwa, dopuścili się wspomniani wyżej, prezes Ściera i apostoł kultury i oświaty Koch wymuszeń i oszustwa w 18 wypadkach. Podając się za oficerów rezerwy, udali się do Nojewa i Psarc, okolic gęsto zamieszkałych przez gospodarzy Niemców — i ludności tamtejszej oświadczyli, że miasto Pniewy ma ciężary z powodu inkwaterunku i oni mają zebrać 4.000 zł. W tym celu zostali oni upoważnieni do zbierania składek i przyjmują wszelkie kwoty na przyjsie miastu Pniewom z pomocą. Kto udzieli pomocy większej, nie dostanie wojska na kwatery i obniży mu się podatki państwowe.

W ten sposób zebrano do chwili wta-

cenia się policji w sprawę litościwych zbieraczy przeszło 50 zł.

Zbytecznym jest wspominać, że twierdzenie obu tych kwestarzy jest zmyślane. Manewr miał na celu wymuszenie pieniędzy z naiwnych, gdyż pieniądze na zabawy zawsze się przydadzą.

Zycie urozmaicone częstymi zabawami

prowadzą i inne oddziały „Strzelca“. Ostatnio odbyła się zabawa „Strzelca“ w Kaźmierz, urządzona we wsi Rądryn, gdzie wszechwładny pan komendant przeszkadzał w urzędowaniu przybyłemu służbowo komisarzowi kontroli skarbowej.

Miłe stosunki!

Człowiek, który skamieniał.

Cud w Kürtös.

Cud w Kürtös stanowi sensację w Siedmiogrodzie. Cudem tym jest mianowicie wypadek kowala Andrzeja Görgeli, który od trzech miesięcy leży niemy i bez ruchu w szpitalu, z rękami wzniesionymi ponad głowę, trzymając w nich kurczowo kawałek żelaza. Historia tej sprawy przedstawia się następująco:

Wieśniak, Paweł Kiss wyemigrował w roku 1912 do Ameryki. Żył tam bardzo skromnie, a swoje oszczędności posyłał żonie do domu i wreszcie na wiosnę tego roku zdecydował się powrócić do ojczyzny. Na początku kwietnia żona otrzymała list, w którym mąż ją powiadamia, że przybędzie 17-go kwietnia i prosi, aby go oczekiwiała na stacji w Kürtös. List zawierał wiadomość, że reemigrant przywozi z sobą kilka tysięcy dolarów.

Dnia 17 kwietnia żona Kissa leżała chora w gorączce i nie mogła tedy wyjść na dworzec po męża. Poprosiła tedy swego szwagra, kowala, Andrzeja Görgeli, aby ją wyręczył. Görgeli, który był poinformowany o treści ostatniego listu szwagra, zgodził się chętnie.

Późnym wieczorem przybył pociąg. Po serdecznym powitaniu, obaj mężczyźni wsiadli na wóz, Görgeli w połowie drogi zatrzymał nagle wóz i rozkazał szwagrowi wysiąść. A gdy ten nie miał jakos ochoty usłuchać, zepchnął go poprostu.

Paweł Kiss sądził z początku, że Görgeli żartuje, ale wkrótce zrozumiał, że się myli, albowiem

kowal wyciągnął z wozu widły, stanął przed przerażonym szwagrem i zawołał:

— Teraz umrzesz, przygotuj się na śmierć...

Paweł Kiss rzucił się na kolana, błagając kowala, aby mu darował życie. Obiecał mu nawet połowę swoich pieniędzy, ale Görgeli był nieubłagany. Związał swego szwagra i rzucił go na ziemię.

— Umarzisz! — zawołał znowu i podniósł obie ręce i widły ponad głowę.

Już miał zadać uderzenie, gdy nagle, jakby stępszał całym ciałem, Kiss ujrzał, że Görgeli stoi nieruchomo z górną, podłową ciałą odrzuconą w tył, trzymając widły w podniesionych wysoko rękach i spoglądając szklanym wzrokiem w powietrze. Paweł Kiss uwolnił się szybko ze swoich więzów skoczył wpadł na wóz i odjechał do najbliższej wsi, skąd powrócił wkrótce w towarzystwie kilku chłopów. Görgeli pozostał w poprzedniej nieruchomej pozycji, załadowano go tedy na wóz i przewieziono do szpitala do Arađu.

W podniesionych rękach trzymał on tak silnie widły, że musiano drag przepiłnować. I dzisiaj po trzech miesiącach leży jeszcze ciągle bez ruchu, niemy, trzymając ręce ponad głowę, a w nich pozostały kawałek żelaza. Lekarze sądzą, że Görgeli, który cierpiał na silne zwapnienie arterji, w chwili gdy chciał popełnić morderstwo dostał ataku paraliżu. Ludność jednak twierdzi, że to kara Boska i ogólnie mówią, o cudzie w Kürtös.

Komuniści nie służą w wojsku polskiem

Sprawa Leona Toeplitza.

Na skutek opinji prokuratora opartej na podstawie Ustawy o powszechnej służbie wojskowej Leon Toeplitz syn Teodora półbórowy z rocznika 1902 został wyłączony z obowiązku służby wojskowej jako skazany na 4 lata więzienia za uprawianie działalności komunistycznej.

Trzeba nadmienić, że w myśl ustawy, o powszechnej służbie wojskowej, osoby skazane wyrokiem sądowym za działalność przeciwpństwową nie mogą służyć w wojsku, albowiem przysięga ich nie jest uważana za szczerą i istotną.

O. ZOFF.

Cud.

Pewnie król ormiański ożenił syna z urzędniczą a nawet bardzo urodziwą córką królewską. Król ten w młodości miał doświadczenia nienajlepsze i ztąd całkiem zrozumiałe że pragnął ich synowi oszczędzić. Dlatego kazał otoczyć zamek wysokim murem i wokół ustawić strażę.

Atoli w mieście żył młodzieniec który raz ujrzał księżniczkę w oknie i ugodzony w samo serce grotem amorka sądził że z tęsknoty za nią musi umrzeć. Także widziała go księżniczka a pomyślała jak jest w zwyczaju przyjętym przez wszystkie dwory królewskie nudziła się straszliwie przeto dziwić się nie można że znalazła się stara kobieta która przyjęła rolę rajfurki.

Zanosila to jednej to drugiej stronie najgorętsze zaklęcia najgłębsze dowody czułości i najmilsze przysięgi o wiecznym kochaniu jakby rzeczy lekkie bagatelne.

I znowu nie trwało długo, a księżniczka znalazła przy pomocy rajfurki sposób ocalenia od śmierci z nieszcześliwej miłości i sprowadzenia go do pałacu. Odkryto otwór przy wodociągu, wiodącym do ogrodów królewskich: Kochanek znalazł księżniczkę w domku ogrodowym, gdzie won róż była odurzającą i gdzie słowiki śpiewa-

ły piosenki tak upajające, jak nigdzie indziej.

Godziny upływały jak ptaszki rajskie a gdy świt począł srebryć czubki liścia i traw szmaragdowych nadeszła chwila rozłąki. Ramiona ich rozplotły się, „Musisz teraz odejść — rzekła księżniczka — ale znasz drogę wiodącą wodociągiem od źródeł leśnych do ogrodu. Przychodź co drugą noc Zawsze cię tutaj oczekiwana będę

Trwało to czas pewien: Ale stary król miał wzrok bystry Nie mogło ukryć się przed jego wzrokiem że księżniczka nagle odzyskała wesołość dawną ze jej lica zdołały rumieniec szczęścia. A usta jej lśniły jak róże oroszone

Zawsze ją krasil uśmiech, kroki jej były powiewne, taneczne małżonkowi okazywała czułość nadzwyczajną.

Kobieta, nie posiadająca kochanka nie ma powodu być dla męża zbyt czułą — pomyślał król i począł ją śledzić: Wkrótce spostrzegł że księżniczka w tajemnicy wieczorem opuszcza pałac wychodzi do parku i ukrywa się w domku ogrodowym: Czekal czas pewien czy wróci Potem wszedł ci cho do wnętrza W domku rozjaśnionym światłem miesięcznym ujrzał leżących na srebrnej ławie dwoje młodych ludzi w objęciach Była to księżniczka i młody mężczyzna ale tym młodym mężem czyzną nie był jego syn Na palcach zbliżył się i zdjął synowej pierścień z palca poczem znikł niepostrzeżony

Biedny stary król nie wiedział, że księżniczka czuwała, że widziała go mając oczy przymknięte, jak pierścień jej z palca ściągnął. Obudziła na tychmiast śpiącego młodzieńca. Uchodź szybko Nie obawiaj się niczego.

Pobiegła do pałacu weszła do sypialni małżonka i obudziła chociaż z trudem śpiącego twardego Rzekła mu: Nie mogę zasnąć. Miesiąc świeci tak jasno. Posłuchaj, jak słowiki śpiewają w parku. Siuchał, lecz nie słyszał, ale przywórował małżonce.

— Jak cudownie dyszą róże, wonia — mówiła dalej.

Wciągnął w nos powietrze, ale woni nie czuł — Pójdź ze mną do domku ogrodowego. Tam spać będziemy razem do rana.

I pociągnęła go za sobą.

Na drugi dzień rano stary król opowiedział wszystko synowi. Syn rozśmiał się, a gdy mu pokazał pierścień oświadczył, że on spał w domku z małżonką król jednakowoż był pewien, że był to ktoś obcy. Oburzyło go, że syn był obojętny i w uniesieniu zawołał: „Niechaj przejdzie próbę wódną“...

W parku była bowiem sadzawka cudowna. Gdy do niej wrzucono kogoś kto skłamał, tonął, natomiast mówiący prawdę pływał na powierzchni jak liść.

Postanowiono już następnego dnia zrobić próbę w obecności całego ludu.

Tragedja rodu Zagórskich.

Drugi Zagórski, b. oficer Legjonów, ginie w tajemniczy sposób.

„N. K. C.” pisze:

Pewna część prasy warszawskiej która stara się zlekceważyć fakt zniknięcia gen. Zagórskiego lansuje wiadomość o rzekomym zaginięciu jego brata.

Sprawa przedstawiać się miała tak:

W r. 1915 przybył z Ameryki ówczesny rotmistrz rezerwy ułanów Ostoja-Zagórski i zgłosił się do służby w Legjonach, biorąc udział w akcji 2-go pułku ułanów.

Po śmierci bohaterskiego rotmistrza Dunin-Wasowicza, Ostoja-Zagórski objął pułk. Po zejściu Legjonów z frontu, 2-gi pułk ułanów został zakwaterowany w Mińsku Mazowieckim. Z chwilą rozformowania Legjonów przez okupantów, po aresztowaniu oficerów i wywiezieniu ich do Marmaroszu-Sziget, Ostoja-Zagórski znikł bez śladu. Dopiero pod koniec 1918 r. słyszano o nim w Gdańsku, gdzie miał jakoby przebywać. I tu zaczyna się tajemnicza historia. Od tej chwili wszelki ślad po Zagórskim zaginął.

Wedle krążących wówczas wersji, miał zginąć podczas ruchawki robotniczej w Gdańsku. Inne wersje natomiast głosiły, iż Ostoja-Zagórski wyjechał incognito do Ameryki, gdzie ma dotychczas przebywać. W każdym razie nic pewnego dotychczas o nim niewiadomo.

Oczywiście, że porównywanie zaginionego gen. Zagórskiego z zaginionym Ostoją Zagórskim nie wytrzymuje krytyki:

Gen. Zagórski był w wojskowości jedną z najpoważniejszych figur, reprezentował lotnictwo polskie w szeregu państw zachodnich, a ostatnio aresztowany został pod zarzutem nadużyć. Jeśli więc gen. Zagórski został nawet wypuszczony na wolność na dworcem gł. w Warszawie, to niepodobiestwem jest, aby nie był przez władze wojskowe inwigilowany.

Dlatego też o zaginięciu gen. Zagórskiego „bez śladu”, mowy być nie może.

Robotnik portowy śpiewakiem operowym

Antonie Vanna Razlog pochodzący z szlacheckiej rodziny dalmatyńskiej która podczas wojny straciła cały swój majątek pracował jako robotnik portowy a przy pracy śpiewał rozmaite piosenki ludowe. Pewien impresario podczas pobytu w porcie usłyszał śpiew Razloga i tak był zachwycony jego głosem że natychmiast zawarł z nim umowę w myśl której Razlog otrzyma za jeden występ w operze 1000 dolarów.

Coraz mniej dzieci.

Im dalej na Wschód tem płodniej. — Największe pogorszenie w Niemczech.

Utartym zwyczajem, przy omawianiu kwestji anomalnie małej ilości urodzeń, przytacza się w pierwszej mierze Francję, jako klasyczny już przykład kraju, dotkniętego tem groźnym cierpieniem społecznym, tem groźniejszym, że chronicznym. Roczny wzrost ludności w ostatnich latach, kiedy sytuacja w tej dziedzinie uległa widocznej poprawie, waha się pomiędzy 60.000, a 100.000.

Tymczasem, badania statystyczno-naukowe, przeprowadzone nader sumiennie przez specjalistów niemieckich, dały absolutnie nieoczekiwane i nader interesujące wyniki, dowiodły bowiem w sposób niewątpliwy, że demograficzny stan niektórych państw europejskich przedstawia się dziś nielepiej, a w pewnych wypadkach nawet i gorzej, aniżeli we Francji.

Oczywiście, największa ilość narodzin notowana jest w krajach wschodnich oraz centralnych co przedstawia się cyfrowo w sposób następujący; biorąc jako podstawę 1.000 mieszkańców: Rosja — 42,6 Ukraina — 35,4 Rumunia 37,5, Polska 34,3, Litwa 23,4. Czechy — 25,6 Węgry — 26,2 Bułgaria — 35,6 etc. Na zachodzie Europy, z wyjątkiem Portugalji — 30,8, Włoch — 29,3 i Hiszpanji — 29,2,

przeciętna ilość jest poniżej 25, a czasem i 20-u: Niemcy — 20,6; Francja — 19,6— Anglja 18,6; Szwajcaria — 18,7 i t.d.

Na porównawczych danych opierając się i zestawiając wykazy poszczególnych krajów oraz lat, dochodzi się do wniosku, że najwydatniejsze, stępnikowo, pogorszenie daje się zauważyć w Niemczech, które jeszcze w roku 1901-ym pyszniły się 35,7 narodzinami rocznie na każdym 1000 mieszkalców, podczas, gdy w 1926-ym dochodzą one zaledwie do 20,6!

Przyczyn tej powszechnej zmiany na niekorzyść wyliczyć można sporo: wojna długotrwała, przesilenie ekonomiczne, bezrobocie masowe, a wreszcie i bezsprzecznie wzmagająca się popularność malthuzjanizmu, przejawiająca się w okręgach przemysłowych. Nie bez poważnego wpływu pozostają również i czynniki natury psychologiczno-społecznej: obawa przed nadmiernymi ciężarami materialnymi i obowiązkami rodzinnymi w związku z osłabieniem instynktu macierzyństwa, większym głodem przyjemności i rozkoszy życiowych — sł-

wem tłumaczyć to można stanowczym tryumfem egoizmu indywidualnego.

Zagadnienia polityki demograficznej stanowią teraz poważną troskę niejednego rządu, czuwającego nad przyszłością kraju i dbającego o powiększenie tego „żywego kapitału”. Poniższa tabela świadczy wymownie, jak dalece te troski są uzasadnione faktycznym stanem rzeczy.

Ogólna liczba urodzeń w latach:

	1901	1913	1925
Francja np.	910.000	790.000	768.000
Niemcy	22.032.000	1.838.000	1.290.000
Belgja	200.000	171.000	153.000
Anglja	1.062.000	1.002.000	815.000
Szwajcaria	37.000	89.000	73.000
Danja	75.000	72.000	71.000
Szwecja	66.000	61.000	55.000
Norwegja	66.000	61.000	55.000

Wynalazki Polaków.

Aparat do nauki muzyki — „Leczenie” dętek samochodowych — Łańcuchowe koło rozpedowe — Automatyczne guziki.

Ostatnio opatentowaną zgłoszone dwa wynalazki Jerzego Syrokomla Syrokomskiego, p.k. lotnicza, które nie wspólnego z lotnictwem nie mają.

Pierwszy dotyczy muzyki. Jest to automatyczny aparat, za pomocą którego będzie można uczyć się muzyki i samemu kontrolować swe błędy. Aparat taki ustawiony na pianinie lub innym instrumencie klawiszowym będzie dokładnie notował każde uderzenie klawisza. Będzie on poruszany za pomocą elektryczności i niewątpliwie przyda się bardzo wszystkim muzykom, a zwłaszcza improwizatorom.

Drugi wynalazek tegoż wynalazcy wprowadza wielkie uproszczenie w zamianie popsutych dętek samochodowych. Dotychczas popsuta dętkę samochodową trzeba było usuwać całą, wymagało to wiele czasu i zużywał wiele pracy. Obecnie taka dętka to będzie się składała z kilku komór, z których każda posiada własny wentyl. Kamera więc uszkodzona będzie mogła być zastąpiona w ciągu kilku sekund przez nową kamerę.

Następnie opatentowaliśmy jeszcze 2 wynalazki inż. Władysława Houwalta. Pierwszy to łańcuchowe koło rozpedowe do parostatków, motorówek i łodzi. Łańcuchowe koło rozpedowe ma na celu powiększyć szybkość parostatków, motorówek i łodzi drogą zastąpienia zwykłych, używanych dotąd koł popędowych i wiosel przez taśmowe koła.

Przyrząd ten będzie miał wielką doniosłość w dziedzinie sportu wioślarskiego, gdyż wioślarz będzie jechał nie tyłem, lecz przodem przy sterze nożnym. Istota wynalazku polega na dwóch zębatych kołach, obracanych łańcuchową taśmą w rozdaju czołgów) z umocowaniami na niej łopatkami.

Drugim wynalazkiem tegoż inżyniera są automatyczne guziki. Guzik ten zastąpi używany dotychczas automatyczny i przyszywany. Polega to na umocowaniu guzika przy pomocy dwu krążków, umieszczonych po jednej i po drugiej stronie materiału a ściskających materiał za pomocą zakrętki. Guzik taki będzie bardzo łatwo w razie potrzeby usunąć i umieścić na innym ubraniu.

Gdy się o tem dowiedziała księżniczka obwinęła posłannika, wszelkie po namyśle przywołała rajfurkę i poleciła jej, aby młodzieniec ukrajał się w łachmany stanął przy sadzawce, udawał obłąkanego. A gdy ją prowadzić będą, ma rzucić się na nią i objąć ramieniem.

Nadszedł dzień próby. Tłumy zaczęły się zbierać przed sadzawką.

Zjawili się także jakiś obłąkaniec w łachmanach który zdołał się przedrzeć tłum i gdy księżniczkę prowadzono, rzucił się na nią i ścisnął. Błazna odpędzono.

Wówczas uniesiono księżniczkę, aby ją zanurzyć w wodzie. W chwili tej odezwała się słowami następującymi.

— Przysięgam, że nikt oprócz mego męża i tego oto obłąkanego nie miał mnie w swych ramionach.

Gdy ją do stawu spuszczone, stał się cud. Pływała tak lekko jak korek. Tłum zaczął krzyżeć z radości ze cnota i niewinność zwyciężyły nad podejrzeniem: Wodano; patrzcie oto najwierniejsza małżonka w całym królestwie.

O starym królu nie nie mówi historia.

Prawdopodobnie postanowił milczeć do śmierci. Może być, że był wścymym. Może też wstydył się, iż w późnym wieku dopiero przyszedł do przekonania, że z żadną kobietą, nikt nie przyjdzie do łóżka nawet przy pomocy cudu Bożego.

SWIAT KOBIECY.

Bielizna damska.

Co każe pani moda.

Moda bielizny damskiej, zarówno jak każda inna moda, zmienia się z każdym sezonem. Może mniej gruntowne zmiany w tej dziedzinie mody zaobserwować można

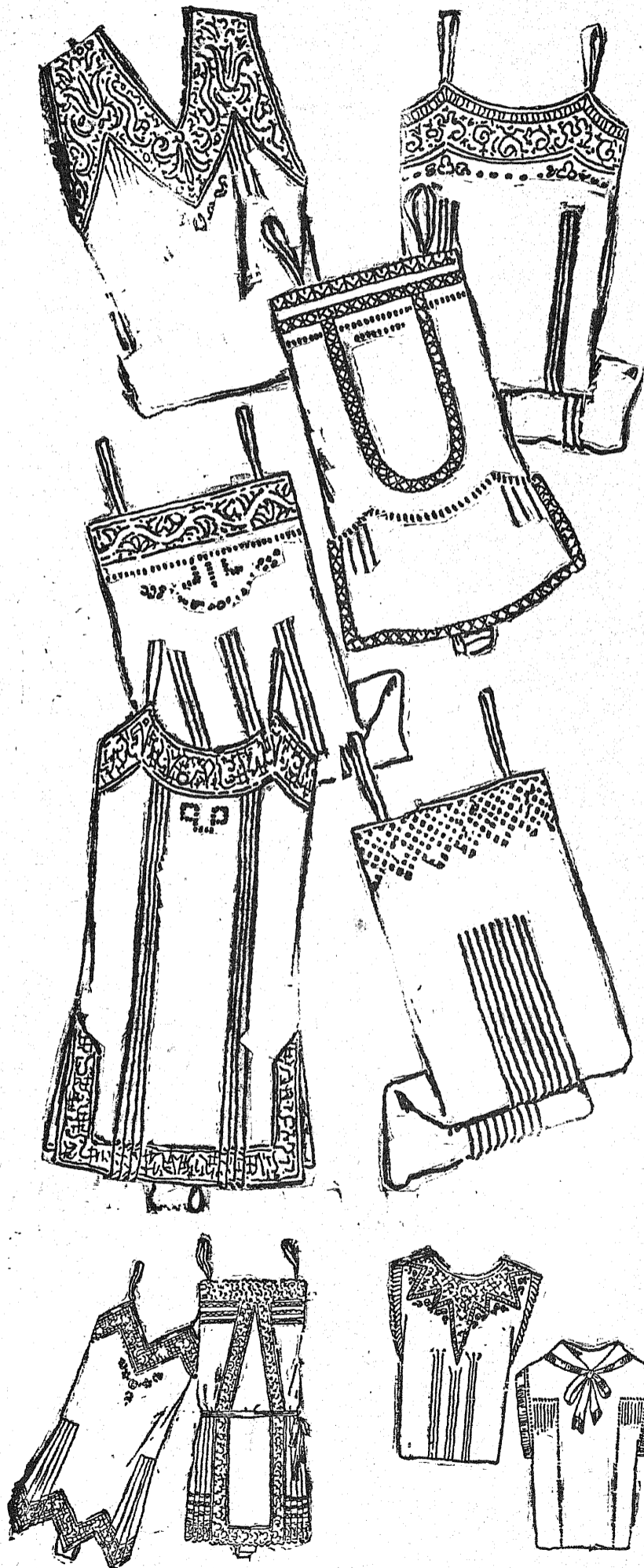
wych kolorów, aż do najbardziej jaskrawych. Koronki koronki, koronki!

Do kombinacji używa się koronek o takiej szerokości, że wydaje się, jakby cała

A więc widzimy bardzo skromny wzór kombinacji jedwabnej biało-różowej z szerokim szlakiem toledo. Na innej widzimy kombinację elegantszą koloru „bananas” z małym motywem z ażurków, obszytą do haczykiem i szeroką piękną koronką.

Dalej model nocnej koszuli z jedwabiu koloru herbacianej róży z drobnym haczykiem i szeroką piękną koronką.

Nowością w tym sezonie będą także koszulki nocne z kolorowej etaminy, krótkie do kolan, obszyte u góry szeroką, żółtą koronką.

Coraz mniej chętnych do ożenku.

Liczba starych panien zwiększa się.
Ciekawa statystyka niemieckiego lekarza.

Pewien lekarz niemiecki zajął się ostatnio statystyką płci i doszedł do wniosku, iż stosunek ich jest tego rodzaju, że trzeba prędzej znaleźć lekarstwo na przewagę kobiet; nie podaje on jednak, gdzie tego lekarstwa należy szukać.

Już przed wojną kobiety miały w Europie przewagę, bo według danych z r. 1919 w Niemczech np. na 100 mężczyzn przypadało 129 kobiet. Po wojnie światowej stosunek ten zmienił się bardzo znacznie, spisu ludności w Niemczech z r. 1925 wykazał 62,470,000 meszk., z czego 30,120,000 mężczyzn, a 32,350,000 kobiet.

Cyfrę tę wskazują, że o ile kobiety przed wojną miały przewagę 3 proc., dziś jest ich o 7 i pół proc. więcej niż mężczyźni.

Ta przewaga jest dla kobiet tym przykrejsza, że przypada na kobiety w okresie lat 20—45, a więc w czasie wstępowania w związki małżeńskie.

W tym wieku (20—45) jest w Niemczech ogółem 23,490,000 ludzi z czego 10,875,000 męż., a 12,615,000 kobiet. Cóż z cyfr tych wynika? Oto gdyby nawet wszyscy mężczyźni wstąpili w związki małżeńskie, jeszcze i tak z górą 2 i pół miliona kobiet musiałoby zostać starymi pannami. A z tej liczby mężczyzn 44 proc. trwało w stanie kawalerskim!

Ogółem z owej liczby 12,615,000 kobiet w wielu lat od 20 do 45 było w Niemczech kobiet niezamężnych 5,300,000 czyli prawie połowa. A gdy do tego dodać wdowy i rozwódki także powyżej lat 45, okaże się, iż w Niemczech 8,665,000 kobiet żyje poza małżeństwem.

Jest to liczba bardzo poważna, bo stanowi z górą czwartą część ogółu kobiet.

A jak te rzeczy wyglądają w Polsce?

Jeśli przewaga liczby kobiet nie jest u nas tak znaczna, to jednak stosunek kobiet żyjących poza małżeństwem jest podobny ten sam. Bo i u nas nędza, zwłaszcza zaś brak mieszkań ogromnie się przyczynił do spadku ilości małżeństw.

niż w sukniach i okryciach, ale tegoroczny sezon przyniósł wiele nowych rzeczy. A więc króluje niepodzielnie nadal bielizna jedwabna, począwszy od najbledszych pasteli

kombinacja uszyta była z samej tylko koronki.

Na powyższych rycinach widzimy kilka bardzo ładnych modeli.

ZYCIE GOSPODARCZE.

Polski eksport do Rumunii. Jakie otwierają się przed nim widoki.

Wobec tego, że wielki rynek rosyjski wciąż jeszcze jest bardzo ograniczony, jako teren zbytu dla polskiego przemysłu, eksport polski musi szukać innych rynków zbytu. W grę wchodzi przede wszystkim Rumunia, kraj sąsiedni, słabo uprzemysłowiony i co najważniejsza będący bramą dla ekspansji na cały daleki Wschód. Dążeniem przemysłu i kupiectwa polskiego winno być zatem opanowanie rynku rumuńskiego, aby zbywać tam towar polski, jak zagraniczny (np. niemiecki) idący jednak przez Polskę „transito”. Dla przykładu wystarczy podać, że najbardziej uprzemysłowione państwo w Europie Anglia, na pośrednictwie przywozu produktów z kolonii, a wywozie towarów przemysłu, nietylko swego ale również niemieckiego i francuskiego — gruntuje swą potęgę finansową. Polska jako sąsiadka, ma wielkie dane do zwalczania konkurencji innych państw w Rumunii, mogłaby w ten sposób znacznie poprawić swą sytuację gospodarczą; tymczasem dzieje się zgoła inaczej.

Jak widać z uwag Polskiego Instytutu Eksportowego oraz statystyki ostatnich miesięcy, eksport nasz na rynek rumuński, co najwyżej we wszystkich pozycjach na korzyść eksportu państw konkurujących z nami. Postęp stwierdzić można tylko przy wywozie ziarn selekcyjnych i wyrobów kauczukowych, jak również przy wywozie maszyn tekstylnych, co jednak z drugiej strony godzi w nasz wywóz wyrobów włókienniczych.

Fakt, że oprócz powyższych stawek prawie wszystkie inne wykazują obniżenie, podczas gdy ogólna cyfra importu rumuńskiego wzrasta z roku na rok, udowadnia naczelną wadę naszego eksportu — brak organizacji.

Warto się przyjrzeć jak pracują Francuzi na terenie rumuńskim. Poszczególne wytwórnie perfum, lekarstw, stali, azot, jedwabi, maszyn wina i t. d. ugrupowały się według specjalności, ponosząc razem koszty propagandy, reklamy i wysiłków i posiadają jednego tylko przedstawiciela dla poszczególnych gałęzi. Jeśli przypadkowo jedna firma występuje w sprawie, należącej do okresu działalności drugiej firmy, to dzieje się to zawsze na skutek wzajemnego porozumienia i za pośrednictwem Office Commercial Français. To samo można powie dzieć co do organizacji wywozu do Rumunii innych państw.

Przemysł tekstylny włoski posiada wspólną organizację „Testili Italiani”, ogarniającą niemal wszystkie (krajnie włoskie). Część w dziale metalurgicznym pracują, wspólnie pod bandą, firmy Kern et Co. Cały przemysł angielski przedstawia tutaj szta British Association, a podział pracy według gałęzi wykonuje się dopiero w Bukareszcie. Niemcy wspólną centralę jeszcze nie stworzyli, gdyż jako dawni panowie rynku rumuńskiego posiadają, od dawien dawna, wyrobione stosunki. Niemniej jednak i u nich daje się we znaki tendencja centralizacji, marazie otoko przedstawiciela Kruppa

i za pośrednictwem tutejszej filii „Dresdener Bank”. Pomijając organizacje urzędowe typu izb handlowych wśród których francuska, czeska, włoska pracują bardzo dodatnio, wskazać należy fakt, że istnieje w Bukareszcie: Bank Czeski, włoski, francuski, angielski, belgijski i szwajcarski; a wpływy bankowe niemieckie rozciągają się aż na kilka banków miejscowych.

Wobec tych organizacji nasz przemysł pracuje w rozproszeniu. Około 150 firm polskich posiada przedstawicieli w Rumunii, którzy po największej części mieszkają gdzieś na prowincji, a wet poza granicami Rumunii, we Wiedniu, Budapeszcie i t. p. i przez to nie posiadają większego wpływu na rynek. Inni przedstawiciele troszczą się tylko o dostawy dla instytucji rządowych — kolei, poczty, wojska i t. p. przyczem nie zależy im wcale na forsowaniu wyrobów polskich. Wynik tej sytuacji jest, że ilekroć jakiś dzielny agent czyni zabieg o uzyskanie przedstawicielstwa polskiej

fabryki, w 95 wypadkach na 100 dowiaduje się, że fabryka ta jest związana umową z inną firmą. A ponieważ ta inna firma pracuje mało, albo pracuje źle, fabryka polska jest przekonana, że w Rumunii nic nie można zrobić.

Zapewne, że rynek rumuński nie jest łatwy do opanowania wobec silnej konkurencji zagranicznej, ale sam fakt istnienia zaciętej konkurencji wskazuje, że musi być o co walczyć. Jedyną drogą zaś, aby zwiększyć wywóz do Rumunii, a nawet aby chociaż utrzymać obecny stan eksportu — to sprężysta organizacja wywozu nie rozpruszonego jak dotychczas, lecz zcentralizowanego. Wdzięczne tu pole do działania przede wszystkim dla wielkiego przemysłu: metalowego, tekstylnego, drzewnego i t. p., gdyż wielki przemysł najłatwiej może stworzyć odpowiednią organizację sprzedaży swych wyrobów, zyskując przez to doraźne korzyści, jak również i podstawę dalszej ekspansji.

Polski Monopol Zapalczany

Przeprowadza wykup prywatnych fabryk.

Przemysł zapalczany w Polsce datuje swój rozwój dopiero od chwili odzyskania niepodległości. Przed wojną b. zabór rosyjski opanowany był przez wytwory rosyjskie. Galicja konsumowała towar czesko-austriacki, b. dzielnica pruska była rynkiem zbytu przemysłu niemieckiego. Mimo to że ziemie polskie miały pod dostatkiem głównego surowca, tj. drzewa osikowego — mimo tego produkcja polska wówczas nie sięgała nawet 30 proc. zapotrzebowania, gdyż polityka zaborców stawiała tamy rozwojowi przemysłu polskiego.

Dopiero od 1918 r. zaczyna datować się zasadniczy zwrot w produkcji zapalczanej. Racjonalna polityka gospodarcza z hasłem „samowystarczalności” już 1922 r. doprowadza do tego, że z własnej produk. pokrywamy całkowite zapotrzebowanie na zapalczę polskiego, a nawet poważne ilości zapalczę eksportuje się w 1923 roku, co jednak długo nie trwało bo nadszedł w 1924 r. okres przesilenia.

Rząd polski kierując się zarówno momentem dochodowości jak i koniecznością obrony przemysłu zapalczanego przed coraz to groźniejszą konkurencją zagraniczną, ustawa z 15 lipca 1925 przeprowadza monopol zapalczany zupełny tj. taki, który obejmuje produkcję i sprzedaż, a którego eksploatację powierzono specjalnej spółce akcyjnej, opartej o kapitał amerykańsko-szwedzki.

Umowa w tej sprawie zawarta 19/9 1925 ustaliła, że:

1) Czas trwania dzierżawy wynosić będzie 20 lat;

2) Spółka zobowiązana jest nietylko dostar-

czyć tyle zapalczę ile tylko Polska dla swego rynku potrzebować będzie, ale wyprodukować ponadto jeszcze jedną trzecią zapotrzebowania rynku polskiego jako pewne określone minimum, przeznaczane do eksportu;

3) czynsz dzierżawny wynosi 5 milj. złotych w złocie, w razie wzrostu produkcji i czynsz będzie zwiększał się; pozatem Spółka złożyła 5 milj. dolarów na wykup fabryk od prywatnych właścicieli oraz udzieliła 7-procentowej pożyczki 6 milj. dolarów na 20 lat.

Jakie korzyści płyną z zaprowadzenia monopolu zapalczanego.

Jest ich bezsprzecznie wiele i argumentacja swą przemawiają za wprowadzeniem tegoż monopolu. Przede wszystkim skarb państwa zyskał na tem, bo dochody z tego źródła zwiększyły się kilkukrotnie.

Same fabryki zapalczę złączone w jedno przedsiębiorstwo zyskały na tem, że jednolitość organizacji usunęła konkurencję na rynku krajowym, zaś konkurencja na rynkach zagranicznych i zdobywanie ich jest łatwiejsze dla poważniejszych przedsiębiorstw niż dla drobnych. Wreszcie skonzystał na tem najwięcej konsument, bo zasada monopolowa „produkować dobry towar, jaknajwięcej, ale jak najtaniej” zabezpiecza społeczeństwo, zwłaszcza gdy monopolistą jest państwo, przed wyzyskiem i wysoką ceną oraz fałszowaniem towaru, jak to się często dzieje przy konkurencji przedsiębiorstw prywatnych.

Kosztom wpłaconych 5 milj. dol. przeprowadza monopol wykup fabryk z prywatnej własności.

M. Arcybaszew.

Ze wspomnień sędziego śledczego.

Zanim zostałem prokuratorem, byłem sędzią śledczym — rozpoczął opowieść stary prokurator.

Rewnego dnia zamordowano w sposób bestjałski pewną kobietę i jej czterastoletnią córkę.

Przybyliśmy na miejsce zbrodni nocą. Przyszło mi na myśl, że sędzia śledczy zjawia się zwykle na miejscu nocą.

Po przesłuchaniu świadków mieliśmy pewne wyobrażenie o zbrodni. Chata, w której morderstwo popełniono, znajdowała się w środku łąki. Stwierdziliśmy, że obie kobiety sprzedawały pokrywom wódkę. Więc morderca spodziewał się pieniędzy. W drodze spotkaliśmy stróża polnego, który trząsał

się ze strachu i który nas zaprowadził do chaty.

Noc była czarna. Mimo to, że paliła się łojówka, ciemno było w chacie... Pułap był niski; w rogu wisiał obraz święty, na stole leżał w kobiałce chleb

Płomyk łojówki słał się, bo wiatr wpadał przez wybitą szybę. Na podłodze, w środku izby, leżały zwłoki otyłej kobiety półnagiej, z rozdartą na piersiach koszulą, tak, iż widać były ślady sińców i rany na ciele. Można było stwierdzić, że morderca — kto nim był, dowiedzieliśmy się później — nie był sjałcem. Musiał on z kobietą — kolosem — toczyć długo walkę, zanim ją powalił na ziemię. Zapewne nie chciała powiedzieć, gdzie znajduje się skrytka z pieniędzmi, więc przeciął jej gardło. Zadając jej cięsy, zranił ją w ramię. Kobieta krzychała tak głośno, że ją w całej wsi słyszano, dopiero po pewnym czasie krzyk stawał się

coraz cichszy aż ucichł zupełnie.

Ludzie obawiali się przyjść z pomocą, bo niedawno we wsi była liczna banda cyganów. Myśleli, że cyganie mordują... Gdy się uporał z jedną ofiarą, poszedł w kącie by, gdzie skryła się dziewczynka — czterastoletnia ze siedmioletnim chłopcem. Postanowił ją także zamordować, aby nie było świadków. Dziewczynka broniła się jak umiała i podczas szamotaniny rozdarła się jej koszula. Wtedy morderca, który był dłuższy czas w więzieniu i dopiero niedawno z więzienia wyszedł, popadł w szal. Miała trzy głębokie rany w piersiach i szyję przeciętą. Morderca tak był krwią zlany, że zostały po niej na podłodze, gdy wychodził, ślady.

— Okropne — rzekł jeden z członków komisji śledczej.

Jeszcze straszliwszem było, że mały chłopiec przypatrywał się tym scenom.

Morderca postanowił go także zgładzić

ROZMAITOŚCI Z CAŁEGO ŚWIATA.

Ludzie o wielu żonach.

Jak żyją, co robią i jak się rządzą mormoni.

Sekta mormonów zorganizowana została w r. 1830, w którym to roku ogłoszono też księgę Mormona, zawierającą dzieje dwu grup żydów, które przybyły do Ameryki w czasie budowania wieży Babel.

W r. 1843 założyciel sekty, Smith żyjący z wielu kobietami, upewniał, że miał objawienie, z którego wynika, iż Bóg zgadza się na wielożeństwo. Inni wyznawcy sekty nie mieli wprawdzie szczęścia do objawień, ale żyli również, jak Smith, po sultańsku. Ze jednak Smith nie chciał poprzestać na sekciarstwie w tak tolerancyjnym co do religii kraju, jak Ameryka, lecz zaprzagnął również grać wybitną rolę w polityce, więc w r. 1844 zginął z ręki przeciwników mormonizmu.

Jego następcą, Young, w r. 1846 postanowił wraz z innymi mormonami wyemigrować na zachód, aż do gór Skalistych, a uczynił to w obawie prześladowań. Ta wędrówka 15 tysięcy ludzi trwała dwa lata. Po upływie tego czasu sekciarze osiedli na pustyni, nad brzegami wielkiego jeziora Słonego. Tam mogli się uważać za zupełnie bezpiecznych, to też rzeczywiście stoczyli jedynie kilka utarczek z indjanami. Czerwono-skórzy zostali pobici i podpisali pokój.

Rząd amerykański w tych warunkach uważał za wskazane pogodzić się z mormonami, dzięki czemu Utah zostaje mianowany stanem, a Young jego pierwszym gubernatorem. Teraz dopiero mormonizm zaczął się na dobre rozwijać.

Stan Utah jest olbrzymi, wynosi bowiem tyle prawie, co dawna Kongresówka; na jego obszarze mieszka pół miliona ludności.

Mormoni zasiali zboża, posadzili drzewa i kwiaty, a dziś mają pod uprawą z górą 2 i pół miliona hektarów ziemi, z których dochód wynosi 60 milionów dolarów rocznie.

Pracując wydajnie na roli mormoni

Jednakowoż, zdaje się, po dokonanych czynach, nieco z szału otrzeźwiał. Gdy go chłopak pocałował po rękach i błagał: Wujciu nie zabijajcie mnie — darował mu życie....

A już nad nim podnosił nóż do ciosu zmiękł jednak na prośby dziecka.

Właśnie na podstawie zeznań chłopca mordercę aresztowano.

Gdyśmy później dziecko przesłuchiwali, zauważyliśmy, jakie ślady widok zbrodni wywołał na umyśle dziecka.

Opowiadano, że od czasu tego prawie nic nie jadł, schudł straszliwie, oczy miał rozszerzone nadzwyczajnie, błędnymi wciąż wkoło. Język wylatywał mu z ust jak żabie. Nie było to istota ludzka lecz jej cień.

Dręczeniem strasznym dziecka było, żeśmy musieli przy wypytywaniu przed jego dziećcami oczyma przywołać straszną

odkryli w Utah wielkie bogactwa kopalniane, co przynosi im około 50 milionów dolarów rocznie. Ogółem przemysł Utahu daje 200 milionów dolarów rocznie.

Co roku w Salt-Lake City, stolicy stanu Utah w kwietniu i październiku gromadzi się od 50 do 60 tysięcy mormonów, przybyłych ze wszystkich okolic stanu.

Według wierzeń tej sekty Bóg jest dobrym mormonem, ma wiele żon, które są matkami naszych myśli, gdy Bóg jest ich ojcem. Umieścił on ludzi na ziemi po to jedynie, by sprawdzić, co są warcy. A po zmartwychwstaniu wierzący ożyją wraz z ciałami i będą jeść, pić, spać i mieć dużo dzieci. A wszystko to można osiągnąć tylko drogą wielożeństwa, bo człowiek nieżona ty—tóż anioł bez ciała.

Władzę głowa kościoła mormonów ma bardzo znaczną, sekciarze ci bowiem są

przeświadczeni, że prorok — prezydent utrzymuje styczność bezpośrednią z Bogiem, otrzymuje odeń „objawienia“, trzeba więc wobec jego rozkazów zachować się tak jak wobec woli boskiej.

Wszystkie sprawy społeczne załatwia się pod egidą religii i niema rzeczy, któreby sekta nie używała dla podtrzymania wpływów. Każdy chłopiec między 10 a 12 rokiem życia zapisywany jest do stanu kapłańskiego; hierarchją ma 9 stopni. Każdy mormon raz w życiu musi odbyć wyprawę do niewierzących i tam zdobywać zwolenników dla sekty.

Kościół mormonów jest nadzwyczaj bogaty; każdy wierny składa bowiem na kościół dziesiątą część dochodów; prócz tego kościół ten ma ogromne dochody z opłat dobrowolnych.

Jak pielęgnować urodę Rady paryskiej znakomitości, Józefiny Baker

Najbardziej obecnie popularna osobistość w Paryżu tancerka-spiewaczka murzyńska Józefina Baker udziela następujących rad paniom dbającym o utrzymanie względnie o podniesienie swej urody.

Maści chemiczne w małych tygielkach są do niczego. Z tego tylko skóra się łuszczy. Należy dużo tańczyć i dużo się pocić. Potem śpi się snem ołowianym. Po takim śnie oczy uzyskują jasność i świeżość. Kobieta powinna spać całkiem nago.

Najlepsza „woda piękności“ jest deszczówka. Każda dama, dbająca o swą piękność powinna mieć w piwnicy pełno flaszek deszczówki.

Ramiona należy codziennie nacierać szczot-

ką z twardych włosów końskich. Przy kąpieli używać mleka fiołkowego (violetmilch). Codziennie trzeba starać się o możliwość pływania. Znużenie usuwa obmycie oblicza wodą lnianą.

Najlepsze maści są owocowe np. doskonały krem ogórkowy dalej miksztura z soku pomarańczowego wody kolońskiej na jedną trzecią część wody przegotowanej. Przeciw zmarszczkom pomaga woda bananowa, 5—6 bananów pociętych wymoczyć w alkoholu po 6 dniach dodać przegotowanej wody, przefiltrować i lekko zmywać co wieczór twarz tym wywarem.

Gdy mąż siedzi do rana w kasynie...

Zonie może się zdarzyć niemiła przygoda,

Gazety francuskie donoszą o wypadku który miał miejsce w miejscowości kąpielowej Dieppe w Normandji i który pomimo iż jest prawdziwy przy pomina najlepsze farsy francuskie.

Do Palaca-Hotelu w Dieppe przybył bogaty

fabrykant z Lyonu p. Ponte z żoną. P. Ponte miał jedną małą namiętność: strasznie lubił grać w baka. Co wieczór chodził do kasyna i do białego rana zawzięcie grał w karty.

Pewnej nocy pani Ponte sprzykrzyło się a systematycznie poszła więc o dwunastej do domu położyła się spać i zgasiła światło. Po pewnym czasie słyszy przez sen że wchodzi mąż próbuje zapalić światło co mu się widocznie nie udaje gdyż mruczy niezadowolonym tonem i pociemku kładzie się do łóżka. Pani Ponte pieczołowicie dopytuje się o rezultaty gry które widocznie nie były pomyślne bo mąż tylko coś mruczy opryskliwie. Wobec tego zacna małżonka próbuje pocieszyć małżonka co jej się z łatwością udaje i zasypia.

Po pewnym czasie znów otwierają się drzwi i zbudzona ze snu pani Ponte widzi wchodzącego męża. — Jaki to znowu wychodziłeś? — pyta zdziwiona.

P. Ponte jest niemniej zdziwiony.

— Jaki to? Dopiero co wracam z kasyna.

Ku zgrozie obojga sprawa się wyjaśniła przy czem wychodzi na jaw że cała biżuterja ze stolika nocnego zginęła.

Po kilku dniach udało się aresztować fałszywego p. Ponte. Okazało się iż był to specjalista od kradzieży hotelowych tego rodzaju przy czem przede wszystkim czatował na żony mężów którzy siedzą do rana w kasynie. Złodziej udawał mężów co mu łatwiej przychodziło że miał specjalny talent do udawania cudzych głosów.

scenę.

— Siedziałem za piecem — mówił — i biłem głową o ścianę. Poczem opowiadał wszystko.

Gdy skończył, począł biegać wokół sali i całować i równocześnie kasać nas po rękach.

W trzy miesiące po wyroku zostałem prokuratorem musiałem być świadkiem stracenia zbrodniarza...

Myślałem o tem z przerażeniem i przyznaję, że żaden inny wypadek sądowy nie wywarł na mnie tak strasznego wrażenia.

Gdy go wyprowadzono z celi, był już przygotowany na wszystko. Jako skazaniec nie żądał dla siebie żadnej łaski. Tylko wciąż szeptał:

— Prędko, prędko, prędko... aż szepał skutkiem ściągnięcia pętlicy. Gdy go zdjęto, zauważyliśmy, że włos mu pobieliał.

KRONIKA

KALENDARZYK

Niedziela 14 sierpnia — Euzebjusza

TEATRY.

Teatr Miejski. Przedstawienie zawieszono.

Teatr Popularny

WIDOWISKA.

Castro — Kobieta i opinia

Splendid — Nowoczesna panna

Luna — Prawo pierwszego męża

Grand — Kino „Wszyscy szaleją”

Odeon „Czarny raj”

Apollo Szpieg

Imperjal „Wieczne miasto”; „Dziecko pogromcy”.

Com Ludowy Ubóstwiają sfinks

Corso Władca zwierząt

Miejski Kin. Ośw. Lucrezia Borgia

Wiadomości bieżące.

Wypowiedzenie umowy w przemyśle

W dniu wczorajszym na posiedzeniu Komitetu wykonawczego Klas: Związku Włókniarzy obecni uchwalili wypowiedzieć umowę w przemyśle włókienniczym.

Ceny za przejazd autobusem

W dniu wczorajszym właściciele autobusów i taksówek kursujących w Łodzi na skutek interwencji Komisarza Rządu o miasto Łódź p. Łyckiego, obniżyli cenę za przejazd z Bałuckiego Rynku do Placu Reymonta z 50 gr. na 40, zaś za kurs w godzinach porannych t. j. od 6-tej do 8-tej do 30 gr., by dać możliwość ogółowi pracującym skorzystania z komunikacji samochodowej.

Wyplata zapomóg.

Ministerstwo Pracy wyznaczyło 60 tysięcy złotych na wypłatę zapomóg bezrobotnym pracownikom umysłowym na miesiąc sierpień.

Wypłata odbędzie się w dniach 23 i 24 b. m. W pierwszym dniu wypłat winni zgłosić się bezrobotni posiadający legitymację od nr. 1 do 2 tysięcy zaś w dniu 24 legitymacje od nr. 2001 do końca. Jako dzień reklamacyjny został wyznaczony termin 29 bm. (i)

Usunięci nauczyciele otrzymają odprawę

Jak już donieśliśmy kuratorjum okręgu szkolnego usuwa tych nauczycieli szkół powszechnych, którzy nie złożyli w ustalonym terminie obowiązujących egzaminów i nie posiadają odpowiednich kwalifikacji. W związku z tem otrzymać mają ci nauczyciele, którzy egzaminu nie zdali—odprawę w wysokości jednomiesięcznej pensji za każdy przepracowany rok. Zarządzenie to dotyczy tych nauczycieli, którzy nie nabyli jeszcze prawa do emerytur. Nauczyciele zdolniejsi, którzy nie zdali egzaminu a wykazali podczas swej pracy gorliwość i wysokie kwalifikacje—będą od egzaminu tego zwolnieni i pozostawieni na dotychczasowych swych stanowiskach. (E)

Ceny mięsa nie ulegną zmianie

Przed tygodniem cech majstrów w Łodzi zwrócił się do referatu walki z lichwą przy Komisariacie Rządu na miasto Łódź o zatwierdzenie

Stosunek rad nadzorczych do samorządów.

Samorządom pozostawić należy większą samodzielność

Magistrat otrzymał okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie uregulowania wzajemnego stosunku związków komunalnych i władz nadzorczych nad innymi oraz postępowania tych władz w stosunku do samorządu.

Okólnik zaleca w tym względzie pewne wytyczne przy stosowaniu dotychczasowego ustawodawstwa aż do chwili ostatecznego unormowania przez nowe ustawy o ustroju samorządu — rozmiarów i kierunków ingerencji władz nadzorczych w sprawy samorządowe.

— M. in. okólnik zaleca pozostawienie samorządom większej samodzielności na polu inicjatywy w dziedzinie celowości gospodarki miejskiej.

Ministerstwo uważa, że władze nadzorcze nie powinny stale ingerować w formie zarządzeń, wkraczających w dziedzinę celo-

wości zamierzeń samorządowych, nie posiadających istotnie ważnego znaczenia, a raczej, w razie stwierdzenia niecelowości zamierzeń danego samorządu względnie sposobu ich wykonania, Ministerstwo uważa za bardziej racjonalne w tym wypadku rozwiązanie organów samorządowych i powołanie na ich miejsce nowych władz miejskich.

Natomiast w sprawach zatwierdzania budżetów, uchwał co do pobierania danin komunalnych, kontroli finansów itp. Ministerstwo zaleca władzom nadzorczym, aby skrupulatnie i w całej rozciągłości wykorzystywały swe kompetencje.

Wspomniany okólnik normuje również wzajemne ustosunkowanie Wojewody i Prezesa Izby Skarbowej w dziedzinie nadzoru nad gospodarką finansową związków komunalnych.

Prezydent Rzeczypospolitej do Piotrkowa

Przyjeżdża w dniu dzisiejszym na wyścigi konne

W dniu wczorajszym udał się do Spawy prezes piotrkowskiego towarzystwa wyścigów konnych hr. Skarbek w celu zaproszenia Prezydenta Rzplitej na wyścigi niedzielne w Piotrkowie, podczas których rozegrany zostanie frapujący bieg o wielką nagrodę 10.078 złotych, ustanowioną przez departament kawalerji Min. Spr. Wojsk. dla oficerów—jeźdźców.

Prezydent Mościcki obiecał przybyć na wyścigi dzisiejsze wraz z małżonką i rodziną w charakterze prywatnym oraz w otoczeniu swych adjutantów: płk. Zahorskiego, rtm. Jurgielewicza, kpt. Nagórnego i por. Zalewskiego, Wobec tej obietnicy zarząd towarzystwa wyścigów konnych w Piotrkowie poczynił energiczne przygotowania na przyjęcie dostojnego gościa. (e)

Dom przy ul. Fabrycznej 22 spłonął

11 rodzin bez dachu nad głową

W dniu wczorajszym około godziny 2-tej w nocy miasto nasze zaalarmowane zostało gwizdem syren fabrycznych I, II, IV, V i X oddziały straży ogniowej skierowały się w południowo-wschodnią dzielnicę naszego miasta, gdzie dwupiętrowy rogowy dom Nr. 22 przy ul. Fabrycznej stał w ogniu zagrażając poważnie znajdującym się wokół budynkom fabrycznym.

— Pożar zastał lokatorów domu pogrążonych w głębokim śnie. Na wieść o pożarze zrywali się z pościeli i w bieliznie namiętnie wybiegali na ulicę, Śmielsi chcąc ratować swoje mienie wdzierali się do wnętrza domu, lecz obecna na miejscu policja nie dopuszczała do tego ze względów bezpieczeństwa.

Akcja ratownicza była nader utrudniona, ponieważ wąska ulica Fabryczna nie pozwalała autowozom strażackim ustawić

się należycie. Przytem naprawa bruków, jaka prowadzona jest na tej ulicy, utrudniała dojazd.

Po 3-godzinnej energicznej akcji ratowniczej ogień został ugaszony. Spłonął cały kowicie dach, strych, oraz część drugiego piętra domu. Wszczęte natychmiast dochodzenie wykazało, że pożar powstał wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem. Na strychu sypiała jakaś starsza kobieta, która w nocy krytycznej, zapaliwszy świecę, zapomniała ją zgasić. Od świecy zapaliła się wisząca nad nią na sznurze płachta. Najprawdopodobniej staruszka widziała ogień, obawiając się odpowiedzialności, ułotniła się. Wskutek pożaru pozostało bez dachu nad głową 11 rodzin. Niedolą pogorzalców zainteresował się Magistrat, udzielił na im będzie pomoc materialna. (r)

nowego cennika na mięso na mocy którego ceny wszelkich gatunków mięsa miały podrożeć o 25%. W dniu onegdajszym na konferencji odbytej w gmachu magistratu, w której udział wzięli przedstawiciele cechu majstrów rzeźników, władz miejskich i Komisariatu Rządu ustalono że niema żadnych podstaw do podrożenia cen mięsa. Przedstawiciele referatu do walki z lichwą udowodnili, że i dziś ceny mięsa w Łodzi są wyższe niż w

innych miastach. Obecni na konferencji również przedstawiciele związku rzeźników bałuckich oświadczili się tak samo przeciwko wyższym cenom. W związku z powyższym lotne oddziały referatu do spraw walki z lichwą przy Komisariacie Rządu sporządzają protokoły za pobieranie nadmiernych cen za mięso. Dwa takie protokoły sporządzono wczoraj hurtownikom rzeźni miejskiej i bałuckiej. (R)

Kronika policyjna.**Bufetowa pod buforem**

W dniu wczorajszym wydarzył się na stacji kolejowej w Koluszkach smutny wypadek, którego ofiarą padła 17-letnia Józefa Matusiakówna bufetowa restauracji na dworcu. W chwili gdy usiła wala przebież tor, uderzona została buforem manewrującego wagonu towarowego tak silnie, że odrzucona na znaczną odległość upadła rozbijając sobie głowę o szyny. Nieprzytomnej pośpieszili z pomocą funkcjonariusze kolejowi, którzy przenieśli ją do ambulatorjum dworcowego gdzie lekarz kolejowy udzielił jej pierwszej pomocy. Wobec groźnego stanu nieszczęśliwej ofiary własnej nieostrożności i polecił przewieźć ją natychmiast do szpitala w Łodzi. To też najbliższym pociągiem przewieziono no Matusiakównę na stację Łódź Kaliska, skąd pogotowie ratunkowe odwiezło ją do szpitala mat. Poznańskich. Stan nieszczęśliwej dziewczyny jest beznadziejny. (R)

Pod kołami samochodu

W dniu wczorajszym padł ofiarą fantazji szoferskiej niejaki Midrof Jerzy zamieszkały przy ulicy Zgierskiej 28. W chwili gdy przechodził przez jezdnię został najechany przez samochód, prowadzony przez szofera Bolesława Białkowskiego zam. przy ulicy Bałucki Rynek. Midrof odniósł ciężkie potłuczenia ciała tak że zalewany lekarz pogotowia ratunkowego musiał go przewieźć do szpitala św. Józefa. Lekceważącego sobie życie ludzkie szofera pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

Za jazdę z „pajakiem“

Policja już oddawna stwierdziła, iż szofer Bolesław Garstka zam. przy ul. Piotrkowskiej 81 zabiera z sobą obok kierowcy podejrzanych osobników znanych policji pod nazwą „pajaków“, a niebezpiecznych dla pasażerów.

Ostatecznie komisariat rządu po stwierdzeniu powyższego, jak również za spisanie kilkakrotnie protokołów za nieostrożną jazdę skazał Garstkę na 14 dni bezwzględnej aresztu. (bip)

Zuchwałą kradzież w Rudzie Pabjanickiej

Wczoraj w nocy dokonano zuchwałej kradzieży w Rudzie Pabjanickiej w willi p. Cereckiego Ryszarda przy ulicy Staszica 42 pomiędzy godz. 1 a 2 po północy. Gdy cała rodzina państwa Cereckich pogrążona była w głębokim śnie niewykryci jacyś sprawcy, otworzywszy wytrychem drzwi z werandy, niezabezpieczone załuzją, przedostali się do mieszkania i skradli znaczną ilość różnych cennych przedmiotów i garderoby wartości kilku tysięcy złotych. Kradzieży tej musieli dokonać specjalni „kimiarni“, gdyż operowali tak cicho i ostrożnie że domownicy nie obudzili się. To też ulotnili się bez przeszkód. Kradzież spostrzeżono dopiero rano i powiadomiono natychmiast posterunek policji w Rudzie Pabjanickiej. Komenda Policji Państwowej na powiat łódzki wdrożyła energiczne dochodzenie w celu wykrycia tajemniczych sprawców zuchwałej kradzieży. (R)

Prymicyje kapłańskie

W dniu 15 sierpnia, w uroczystości Wniebowzięcia N. M. P. odprawi w kościele św. Krzyża w Łodzi, o godz. 11-tej uroczystą sumę prymicyjną ksiądz Leonard St. Świdorski Doktor Filozofji i Licencjat św. Teologii, który po sześcioletnich studiach uniwersyteckich w Paryżu, otrzymał tamże święcenie kapłańskie i przed paru dniami wrócił do rodzinnego swego miasta.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEN**Z Resursy Rzemieślniczej**

Przypominamy rzemieślnikom chrześcijanom wszystkich zawodów prowadzącym własne warsztaty pracy że w środę dnia 17 bm. o godzinie 7 wieczorem w Hali Targowej przy ul. Al. Kosciuszki 73 odbędzie się wielkie zebranie informacyjne wyborach do Izby Rzemieślniczej Wojewódzkiej na które we własnym ich interesie winni licznie przybyć.

Z Akad. Koła Łodzian

AKL. w Warszawie podaje do wiadomości, że od bieżącego tygodnia dyskurs Zarządów odbywa

Zamach czy samo czynne zapalenie?**Sledztwo w sprawie wybuchu w „Przemysle Chemicznym“**

W dniu wczorajszym wróciła do Łodzi komisja wysłana do Zgierza w celu stwierdzenia przyczyn wybuchu w Przemysle Chemicznym.

Inspektor pracy p. Nakoniecznikow złożył okręgowemu inspektorowi pracy następujący raport:

O godzinie 2 nad ranem w jednym z oddziałów parterowej murowanej młynarni w młynku naładowanym 500 klg. barwnika częściowo już zmielonego, będącym w tym czasie w spoczynku, nastąpił wybuch, który zniszczył młynek, zerwał część dachu i u-

szkodził przednią część budynku tego oddziału.

Młynek jak zwykle był zatrzymany o godzinie 17, poprzedniego dnia i wybuch nastąpił samoczynnie z przyczyn niewyjaśnionych z powodów przypadkowych przebiegów chemicznych, gdyż barwnik z którego był wypadek jest niepalny, niewybuchający i wytwarzany jest od 5 lat bez szczególnych trudności. Ofiar w ludziach nie było.

Wobec tego tajemniczego wybuchu, władze rozpoczęły energiczne śledztwo celem stwierdzenia właściwej przyczyny wybuchu. (i)

Nie wolno wicherzyć na ulicach.**Rozporządzenie Komisarza Rządu w sprawie pochodów**

Wczoraj rano rozplakatowane zostało rozporządzenie komisarza Rządu na m. Łódź Łyckiego w związku z odbywającymi się ostatnio demonstracjami bezrobotnych przeciwko zniesieniu zasiłków dla pewnej ich kategorii oraz w związku z proklamowaniem strajku generalnego.

Rozporządzenie to zabrania odbywania niedozwolonych zebrań pod gołym niebem, demonstracji i wieców, gdyż niepowo-

lane jednostki starają się podburzyć robotników do wystąpień i wykorzystać ich dla swych antypaństwowych celów. Wystąpienia te mogą wywołać dla spokoju i porządku publicznego poważne szkody. Z tych względów władze występować będą energicznie przeciwko tym niedozwolonym zebrań i manifestacjom, pociągając winnych do surowej odpowiedzialności karnej. (E)

Strajk w cegielniach zakończony.**Robotnicy otrzymali od 18 do do 25 proc. podwyżki**

Od dłuższego czasu wszystkie cegielnie w powiecie łódzkim były nieczynne z powodu strajku robotników ceramicznych, którzy wzorem strajkujących robotników budowlanych i ceramicznych w Łodzi wysunęli żądanie 50 proc. podwyżki płac. Strajk ten miał katastrofalne wprost skutki dla budownictwa ze względu na zbliżający się ku końcowi okres budowlany.

Wielokrotne konferencje robotników z właścicielami cegielni, zwoływane przez Inspektora Pracy nie dawały pozytywnych re-

zultatów. Robotnicy trwali przy swym żądaniu 50 proc. podwyżki podczas gdy przemysłowcy godzili się na 10 do 12 proc. Ostatecznie jednak na konferencji odbytej w dniu onegdajszym przedstawiciele stron doszli do porozumienia. Właściciele cegielni zdecydowali się udzielić robotnikom podwyżki w wysokości od 18 proc. do 25 proc. Robotnicy podwyżkę tę zaakceptowali, wobec czego w dniu wczorajszym przystąpili do pracy. (R)

Ograniczenie zapomóg dla bezrobotnych**Nie tyczy się pracowników umysłowych**

Rozporządzenie ministra pracy ograniczające pobieranie zapomóg niektórym kategoriom bezrobotnych, wywołało poruszenie wśród bezrobotnych pracowników umysłowych. Cały szereg pracowników umysłowych, będąc pewnymi, że ograniczenie to dotyczy również i ich, nie zgłasza się już do okresowych kontroli, mających na celu

stwierdzenie ich rzeczywistego stanu bezrobocia.

Jak nas informują, zachodzi w tym wypadku jedynie nieporozumienie, ponieważ ograniczenie to dotyczy wyłącznie bezrobotnych robotników fizycznych i wszyscy bezrobotni umysłowi bez wyjątku którym przysługuje prawo pobierania zapomóg, winni zgłaszać się każdorazowo do kontroli. (i)

ją się w nowym lokalu przy ul. Ewangelickiej 9 (Związek Hecersstwa Polskiego) we wtorek i piątek od godz. 19 do 21.

Maturzystom udziela się informacji w zakresie omawianym na zebraniu maturzystów, które odbyło się w czasie ferii Wielkonoce. Koleżanki i ko-

ledzy proszeni są o jaknajliczniejsze uczestniczenie do nowego lokalu w wieczory wtorkowe i piątkowe dla uprzyjemniania sobie czasu i ściślejszego zespolenia stosunków koleżeńskich na terenie Łodzi.

Ultimatum dyrekcji K. E. Ł. dla pracowników.

Do wtorku muszą przystąpić do pracy.

Minimalne różnice w warunkach dyrekcji K. E. Ł. i w żądaniach pracowników.

Natychmiast po skończonej konferencji z przedstawicielami tramwajarzy, na której wyłonione zostały nowe warunki, dążące do zlikwidowania strajku, inspektor pracy p. Wyżykowski skomunikował się z przedstawicielami dyrekcji tramwajów.

Dowiedzawszy się o nowych propozycjach pracowników, przybyli do inspektora pracy dyrektorzy Werner i Ring celem odbycia na ten temat konferencji.

Inspektor pracy zapoznał przybyłych z przebiegiem ostatniej konferencji, odbytej z przedstawicielami pracowników tramwajowych, przy czym wskazał na trudności, jakie ujawniły się skutkiem nagłej zmiany stanowiska pracowników wobec likwidacji strajku, uzależniając takowe od rozważenia żądań podwyżkowych.

W końcu jednak pracownicy stanowi-

sko swe zmodyfikowali w ten sposób, że obecnie jest ono zbliżone do propozycji dyrekcji. Wobec tego inspektor pracy apelował do przedstawicieli dyrekcji, aby przyjęły warunki i tem samym przyczynili się do zlikwidowania strajku.

W odpowiedzi na to przedstawiciele dyrekcji oświadczyli, że ich zdaniem nowe propozycje pracowników daleko odbiegają

od stanowiska dyrekcji wobec czego bezwzględnie takowe muszą odrzucić. Nie przesądza to jednak sprawy gdyż o godz. 5 odbędzie się posiedzenie rady nadzorczej, która jako ciało wyższe instytucji, ma możliwość stanowiska dyrekcji zmienić i warunki pracowników przyjąć.

Na tem oświadczeniu dyrekcji konferencja zakończono. (i)

Warunki Rady Nadzorczej K. E. Ł. odrzucono.

Sytuacja strajkowa zaostrza się.

W dniu wczorajszym o godzinie 5—ej po południu Rada Nadzorcza KEŁ. odbyła w lokalu Banku Handlowego Łódzkiego posiedzenie w sprawie ustalenia nowych warunków likwidacji zatargu z pracownikami tramwajowymi. Są one następujące:

1) Dyrekcja KEŁ. zgadza się przyjąć z powrotem do pracy wydalonych tramwajarzy Krawczyka i Marciniaka z tem, że będą oni mogli natychmiast rozpocząć pracę.

2) Sprawa podwyżki zadecydowana będzie w ciągu tygodnia po zlikwidowaniu strajku, przy czym podwyżka obowiązywać będzie od chwili przystąpienia tramwajarzy do pracy.

3) W razie strajku bez uprzedzenia Dyrekcji, jak miało to miejsce w dniu 5—ym bm., zastrzega sobie ona wolną rękę co do wydalania pracowników, z tem jednak, że otrzymają oni pełne odszkodowanie w myśl obowiązującego prawa.

Pismo kończy się zastrzeżeniem, że jeśli tramwajarze do godziny 6—ej rano dnia

16—go bm. do pracy nie przystąpią, to wówczas Dyrekcja KEŁ. warunki powyższe uważać będzie za niebyłe, umowę najmu za rozwiązana, i przystąpi do przyjmowania pracowników w nowych, wybierając tych których będzie chciała.

Po otrzymaniu powyższego pisma, pan inspektor Wyżykowski wezwał do siebie natychmiast przedstawicieli zarządu Związku Tramwajarzy, w celu zakomunikowania im nowych warunków Zarządu KEŁ. Po przyjęciu ich do wiadomości, członkowie Zarządu Związku udali się wprost do remizy, gdzie o godz. 8—ej odbyło się zebranie strajkujących tramwajarzy. Zgromadzeni w liczbie 500 pracownicy tramwajowi, postanowili nie odstępować od swych żądań.

Tak więc lansowane w dniu wczorajszym w godzinach wieczornych pogłoski o rychłym zakończeniu strajku okazały się przedwczesne, strajk bowiem jak widać z powyższego pomimo pewnych ustępstw z obu stron zaostrza się. (r)

ZE SREBRNEGO EKRANU.

NIEBYWAŁE ZAINTERESOWANIE

Ściśnięcie publiczności wywołały nocne seanse w kinach „Luna” i „Apollo” wyświetlając wielki i oryginalny film p.t. Tajniki powstania życia ludzkiego. Podkreślić należy, że film tego rodzaju traktuje problem drażliwy bez ogródki w sposób nadzwyczaj dostępny dla szerszej publiczności która z całą powagą docenia wartość obrazu. Seanse nocne odbywają się w tym celu aby nie umożliwić dostępu niepowołanym i niedorośliwym nad czem czuwają dyrekcje obu kin.

15 Loteria Państwowa V klasa — 5 dzień.

5.000 zł. n-ry 35559 903000
3.000 zł. n-ry: 22075 32865 96926
2.000 zł. n-ry: 78566 90240 103610
1.000 zł. n-ry: 2503 24426 46036 46638 67801 75867
89712 103347
600 zł. n-ry: 1817 15739 22193 33606 33903 43267
44851 53977 59740 60413 60570 73159 76338 85285 85745
84876 102482
500 zł. n-ry: 12793 29387 38027 38072 40804 41414
44931 50348 52097 52839 57332 60111 60902 63000 74070
77750 85605 102787
400 zł. n-ry: 729 3098 3470 4899 7561 8725 11169
11600 12855 16707 21331 23057 25140 27007 27410 30342
31624 36804 36836 37937 38326 38664 38783 39182 40228
41705 46416 46973 48490 50220 50434 511 58 54618 55133
56925 58346 59249 60960 61389 66118 66537 67203 67477
69793 71186 72168 72468 75983 76198 77283 80277 81653
82235 84250 84878 85165 85961 86580 87109 880068
878749 93071 96776 98442 98444 99398 99607 99784 101429
101474 102204 104068 104824
300 zł. n-ry: 78 656 728 1139 1634 3970 5001 5589
7930 9904 9413 10436 10539 11161 11988 12170 12264
12385 12727 12758 13441 13526 13705 13782 14906 15265
15658 16277 17573 18647 8920 18996 19708 20066 20136
20975 21199 22669 23018 23128 24189 25096 25531 26336
26368 27122 27475 28722 28933 29341 29473 30974 31458
31491 32246 32662 33339 33577 34838 35729 36747 37072
37469 40385 40696 41012 42462 43051 43582 44315 53220
46742 46844 47750 47840 483 46 48754 49468 50462 51041
52021 52510 53797 53899 54081 54216 54539 54865 55432
55497 57043 57337 58173 58644 58688 58765 59351 61221
61224 61584 62354 64299 65955 66773 67316 67502 67895
68896 68940 70111 71840 73527 73607 74145 74634 75090
7581276211 78699 79232 79152 80114 80269 80608 81023
81331 8317 983390 83829 84360 85051 85638 86245 88346
90471 90630 91493 91621 92508 92424 93994 95489 96187
96613 98814 99067 99572 100345 100556 100844 102154
102297 102450 102680 103701 103794.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

z dnia 13-go sierpnia 1927 roku.
POZNAN.

Zyto nowe 37,25—38,25; Pszenica nowa 45,50—46,50; Jęczmień zimowy 32,75—34,75; Mąka żytnia 70% 59,00; Mąka żytnia 65% 60,50; Otręby żytnie 25,26. Uspokojenie.

Rodziny rezerwistów otrzymają zapomogi

Od 60 groszy do 1 zł. 50 gr. dziennie.

W ostatnich dniach cały szereg osób zwracało się do wydziału wojskowo-policyjnego przy Magistracie jak i do wydziału administracyjnego przy Komisarjacie Rządu w sprawie wyjaśnienia co do zapomóg dla rodzin rezerwistów powołanych w roku 1927 na ćwiczenia wojskowe.

W związku z tem dowiadujemy się, że wysokość zasiłków dla rezerwistów ma być ustalona jak następuje; osoby samotne pochodzące z miejscowości wiejskich, osad i miast do pięciu tysięcy mieszkańców otrzymują po 60 groszy dziennie.

O ile rezerwista utrzymuje jedną osobę, prócz siebie, otrzyma 70 groszy dziennie, o ile trzy lub więcej osób otrzyma 80 groszy dziennie. W osadach

i miastach od pięciu tysięcy mieszkańców do 25 tysięcy mieszkańców pierwsza kategoria osób otrzymuje 70 groszy dziennie druga 80 gr. i trzecia 90 groszy. W miastach powyżej 25 tysięcy mieszkańców co dotyczy również i mieszkańców Łodzi, pierwsza kategoria otrzyma 90 groszy, druga zł 1 gr. 25, trzecia zł 1 gr. 50 dziennie.

Jak nas informują podania w sprawie zapomóg dla rodzin rezerwistów z wyszczególnieniem ilości osób, które pozostawały na utrzymaniu danego rezerwisty, dokładnego adresu składać należy do Magistratu w wydziale policyjno-wojskowym. (R)

Święto Żołnierza Polskiego

Garnizon Łódzki obchodzić będzie w obozie ćwiczebnym w Baryczu

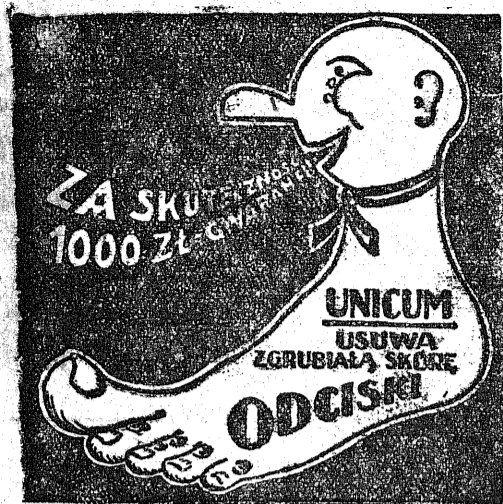
W dniu 15 bm. odbywają się w całym państwie doroczne obchody Święta Żołnierza Polskiego. Dla garnizonu Łódzkiego, będącego obecnie prawie w całości na ćwiczeniach obchód urządzony będzie w obozie ćwiczebnym w Baryczu.

W związku z tem Magistrat delegował dyrektora Zarządu Miejskiego p. J. Załewskiego który

reprezentować będzie władze miejskie w uroczystościach obchodu w obozie ćwiczebnym. Dla części garnizonu Łódzkiego pozostającego w Łodzi, odbędzie się z okazji Święta Żołnierza Polskiego w kościele garnizonowym przy ul. św. Jerzego uroczyste nabożeństwo na którym władze miejskie reprezentować będzie p. ławnik inż. Karol Folkierski.

Uwaga cierpiących!!

Na odciski
polecam najbardziej skuteczny środek

Również polecam **UNICUM** skutkujący krem przeciw poceniu i odparzaniu nóg, rąk i pach. Ządać w aptekach i składach aptecznych tylko p. n. **UNICUM**.
Chem. Lab. Br. Jurkiewicz Poznań
Egzystuje od r. 1906 1581

Zastępca L. Andrzejewski Łódź, Włodzimierska 32

W sprawie podatku majątkowego

Nowy okólnik otrzymała Izba Skarbowa

Izba Skarbowa otrzymała nowy okólnik w sprawie podatku majątkowego który został ograniczony w następujący sposób:

a) dla płatników wyższych stopni (ponad 10 tysięcy zł. majątku (w I i III grupie kontygentowej do 100 proc. definitywnego podatku bez zwolnień kontygentowej

b) dla płatników wyższych stopni (ponad 10 tysięcy zł. majątku) w II grupie kontygentowej — do połowy podatku ze zwolnieniem kontygentową.

Celem osiągnięcia wpływów prelimitowanych z tytułu podatku majątkowego w budżecie na rok 1927-28 zarządziło Ministerstwo Skarbu pobór od płatników wyższych stopni ponad 10 tysięcy

zł. majątku na poczet zaległości tego podatku dalszej raty w wysokości 0,8 proc. od szacunku majątku ustalonego w r. 1925 przy wymiarze podatku majątkowego. Rata ta płatna jest w dwóch różnych częściach: pierwsza do dnia 13 listopada 1927 r. druga do 15 stycznia 1928 r.

Płatnicy niższych stopni niepodlegający zwolnieniu kontygentowej obowiązani będą uiścić w tychże terminach resztę przypadającego podatku majątkowego.

Płatnikom, którzy nadpłacili dotychczasowe raty podatku majątkowego nadpłacone kwoty zaliczą się na pokrycie należności płatnych w myśl niniejszego zarządzenia. (bip)

Humor.

RACJA.

- Czy oskarżony był już karany przedtem,
- Tak, panie sędzio.
- A dlaczego?
- Bo mnie żandarm złapał.

NASZE DZIECI.

Nauczyciel: — Kret zjada dziennie tyle pożywienia, ile sam waży.
Mały Wiciu: — Ale skąd kret może wiedzieć, ile on waży?

MAŁO SŁOŃCA.

— Panie Rosenduft, słyszałem, że pański zięć to najporządniejszy człowiek pod słońcem.
— Być może, ale w tym roku jest wyjątkowo mało słońca.

PODEJRZANA POMOC.

Pan X, wraca o późnej godzinie do domu, z dalekiego spaceru, aż tu przy rogatkach miasta, zatrzymuje go opryszek, który, skierowawszy ku niemu lufę pistoletu, rozkazuje:
— Wyciągnij pan pieniądze i zegarek! Prędko! Na to napażnięty spokojnie:
— Niema pan szczęścia, drogi panie; przed chwilą dopiero niedaleko stąd napadło mnie dwóch

niezłaskiwanych, którzy mnie doszczętnie ogłotili ze wszystkiego.

— To mógł pan krzyknąć o pomoc — odpowiada na to opryszek wściekły, byłbym zaraz przybiegł!

SKUTEK.

— Czy pomagają panu te środki na spanie?
— Znakomicie, panie konsiljarzu. Niestety przeważnie zapomniam je zażyć przed spaniem i zasypiam. Kiedy jednak je zażywam, budzi mnie żona o północy i pyta czy wziąłem proszek. Więc jak pan widzi, skutek znakomity.

Te co innego.

— Co powiada pańska żona jeśli pan tak późno przychodzi do domu?
— Ani słowa nie powie!
— Naprawdę? Niemożliwe!
— Tak... przez cały tydzień.

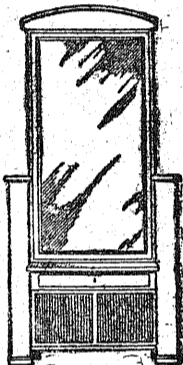
Fabryka luster i nielarnia

J. CANDRYK

Łódź, Główna 11 w podm.
filja Piotrkowska 255.

poleca tremo, toalety, lastra wiszące dowolnych rozmiarów. Nikiowanie wszelkich części; samochod., rowerowych dentyst., chirurgicznych

Uwaga: Lastra za gotówkę i na raty na okres 4 miesięcy. Włana wytwórnia tam.

LICYTACJE PRZYMUSOWE.

Magistrat m. Łodzi — Wydział Podatkowy — niniejszem podają do wiadomości że w dniu 24 sierpnia 1927 r. między godziną 9-tą rano a 4-tą po południu odbędzie się przymusowe licytacje u wyżej wymienionych osób za niewpłacone podatki.

- 246) Moszkowicz I. Dolna 3, meble.
- 247) Mundzer A. Kielbacha 22, obrusy rower maszyn do szycia, meble.
- 248) Moszkowicz I. Dolna 3, meble.
- 249) Muszyński S. Lutomska 4, szafy sofa.
- 250) Maćkowiak R. Ks. Brzózki 63, szafa.
- 251) Mydlarz I. Franciszkańska 20, meble.
- 252) Mróz A. Brzezińska 61, meble
- 253) Merczyński M. Kielbacha 9, szafa
- 254) Minberg H. Wesola 4, szafa i kredens.
- 255) Majlech B. Nowomiejska 17, szafa.
- 256) Manel Izr. Kilińskiego 14, zegar kredens.
- 257) Majewski T. Konstanyńska 22, całe urządzenie sklepowe tremo.
- 258) Moszkowicz J. Nowomiejska 5, meble.
- 259) Maroko M. L. Nowomiejska 8, meble.
- 260) Morawicki A. Pl. Wolności 5, zegar.
- 261) Miller J. Ogrodowa 4, meble.
- 262) Malinberg R. Północna 20, szafy stół waga farby.
- 263) Moszkowicz I. Pomorska 91, 3 korze owsa.
- 264) Mydlarz I. Franciszkańska 20, meble tremo.
- 265) Mydlarz Z. Pomorska 42, dwie szafy.
- 266) Maleniecki I. Młynarska 11, szafa zegar
- 267) Morgenstern Sz. N. Targowa 5, szafy, tremo.
- 268) Nowak Zygmunt, Brajera 18, tremo.
- 269) Najman D. Mickiewicza 9, szafa.
- 270) Nowakowski Br. Młynarska 26, szafa, zegar.
- 271) Nowak E. Brajera 18, szafa.
- 272) Nasielski J. Nowomiejska 21, kanapa.
- 273) Nasielski F. Piotrkowska 9, kredens.
- 274) Olszer M. Pomorska 57, meble.
- 275) Olszewski Wł. Stefana 25, meble.
- 276) Piwnik A. Zgierska 59, meble.
- 277) Perliński Ig. Nowoogrodzka 18, meble, maszyna do szycia.
- 278) Przygórski J. Konstanyńska 41, urządzenie sklepu.
- 279) Poznański P. Aleksandrowska 74, tremo.

- 281) Pajz Joel, Benka Joselewicza 20, materiały stolarskie.
- 282) Pietrakowski J. Aleksandryjska 8, maszyna do szycia.
- 283) Probs J. Brzezińska 62, meble, waga.
- 284) Pasmanik I. Franciszkańska 18, 8 pomniłków.
- 285) Perelman M. Konstanyńska 68, toaleta.
- 286) Przemiarower J. Nowomiejska 18, 40 tuzinów zeszytów.
- 287) Przegórski M. Pomorska 4, zegar.
- 288) Putersznit i Lewkowicz, Bazarowa 6, meble, maszyna stolarska.
- 289) Proppe A. Aleksandrowska 41, zegar.
- 290) Piechta J. Ogrodowa 58, mąka.
- 291) Patanowski M. Pomorska 86, meble.
- 292) Princ M. Piotrkowska 6, tremo.
- 293) Rubinowicz B. Aleksandrowska 101, 2 wagi urządzenie sklepu.
- 294) Rabinowicz L. Wolborska 29, meble.
- 295) Rózga M. Drewnowska 13, meble.
- 296) Rozenblum D. Kielma 6, meble, maszyna do szycia.
- 297) Rotsztajn A. Konstanyńska 13, szafa.
- 298) Rubinowicz L. Wolborska 29, szafa.
- 299) Rakiet K. Karolina Srebrzyńska 21, lustro.
- 300) Raczyńska E. Stefana 26, maszyna do szycia.
- 301) Rozenberg M. Podrzeczna 7, meble.
- 302) Rozenfarb H. Pieprzowa 4, meble.
- 303) Rozenkaj Sz. Zgierska 10, meble.
- 304) Rajz Izr. Rynek 5, meble.
- 305) Romankiewicz R. Zgierska 90, tremo.
- 306) Rabinowicz M. Bał. Rynek 4, meble.
- 307) Rozenbaum C. Drewnowska 30, meble
- 308) Rubin H. Młynarska 9, maszyna do szycia, szafa.
- 309) Rozenfisz M. Kościelna 6, towary kolonialne.
- 310) Rotstrajn A. Konstanyńska 11-13, meble.
- 311) Rydzyski M. Nowomiejska 27, maszyna do szycia, otomana.
- 312) Rzeszkowski A. Nowomiejska 6, obuwie.
- 313) Rubinsztajn M. Nowomiejska 9, dwie suknie.
- 314) Rokotowicz M. Nowomiejska 17, meble.
- 315) Rozynowicz M. Nowomiejska 19, szafa.
- 316) Rozentalski S. M. Nowomiejska 27, zeszyty.
- 317) Rakowski B. Pomorska 6, kredens.

- 318) Rozenberg L. Pomorska 6, meble.
- 319) Rubinowicz M. Bałucki Rynek 4, szafa.
- 320) Rudzicki P. Łagiewnicka 25, 3 butelki wódki.
- 321) Rozenberg M. Ogrodowa 12, zegar
- 322) Raak A. Ogrodowa 10, meble.
- 323) Rajch M. Północna 20, maszyna do szycia, szafa, waga.
- 324) Rozenbaum M. Piotrkowska 10, kredens.
- 325) Rubin G. Piotrkowska 14, bufet.
- 326) Rogoziński M. Pomorska 34, przedza.
- 327) Rzepkiewicz i Monczki, Pomorska 75, maszyna do pisania kasa ogniotrwała.
- 328) Rzepkiewicz St. Nowo Targowa 50, szafa.
- 329) Salamonowicz, Południowa 20, meble.
- 330) Skórka M. Wschodnia 22, manufaktura.
- 331) Sobieraj Ign. Brzeska 18, kredens.
- 332) Sztarnfeld M. Jakóba 16, meble.
- 333) Skosowski H. Nowomiejska 29, meble, pianino.
- 334) Szefer i Goldberg Łagiewnicka 19, urządzenie sklepu, zegar.
- 335) Szmaraagd Sz. Wolborska 37, meble.
- 336) Stasia Wł. Spacerowa 10, meble.
- 337) Szule Wł. Chmielna 2, maszyna do szycia.
- 338) Sztarnrys G. Marysińska 6, meble.
- 339) Sacharow A. Północna 4, żyrandol obraz kredens kasa ogniotrwała
- 340) Szancer J. Aleksandryjska 5, urządzenie sklepu
- 341) Skrzyńska I. Pl. Kościelny 4, urządzenie sklepu
- 342) Szyperling H. Franciszkańska 45, meble
- 343) Strykowski N. Krótka 13, meble, maszyna do szycia.
- 344) Sinołtecki I. Łagiewnicka 46, meble, rower
- 345) Sierant Ig. Nowaka 15, szafa
- 346) Szwarc J. Brzezińska 15, meble
- 347) Sztarkman S. Północna 12, zegar
- 348) Satt H. Brzezińska 10, meble
- 349) Sztark Fr. Konstanyńska 74, meble, koldry
- 350) Sikorski Fran. Nowomiejska 15, płótno.
- 351) Szajba H. Nowomiejska 15, meble
- 352) Szwarc J. Nowomiejska 19, towar w sklepie
- 353) Szarf J. Nowomiejska 20, ponczochoy skarpety
- 354) Szlenczynski M. Zachodnia 21, meble
- 355) Segal W. Nowomiejska 20, szcztotki pedale
- 356) Szydłowski R. Nowomiejska 26, meble

Dyrekcja Piotrkowskiego Tow. Kredytowego Miejskiego

na zasadzie § 82 Ust. niniejszem zawiadamia, że niżej wymien. nieruchomości, obciążone pożyczkami Towarzystwa, za zaległe raty będą sprzedane przez licytację, których dopełnią niżej wymienieni Notariusze w Wydziałach Hipotecznych: przy Sądzie Okręgowym w Piotrkowie, w Łodzi i w Łasku. Zbiór objaśnień i warunki licytacyjne dołączone zostały do odpowiednich ksiąg hipotecznych i mogą być przejrane tak w Wydziałach Hipotecznych, jak i biurze Dyrekcji T-wa. Wadium licytacyjne winno być złożone w gotówiznie, lub w listach zastawnych Piotrkowskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego według nominalnej wartości. Gdyby licytacja nie doszła do skutku z braku licytantów drugą i ostateczną sprzedaż rozpocznie się od sumy zmniejszonej, w terminie oznaczonym przez Dyrekcję T-wa i ogłoszonym dwukrotnie w gazetach bez powtórzenia osobowych zawiadomień.

Nr. hip.	W MIEŚCIE i przy ULICY	Suma zaległości w ratach		Suma nieumorzonych pożyczki		Licytacja rozpocznie się od sumy		Wadium (kaucja)		Notariusz, który dopełni licytacji	Licytacja odbędzie się o 10 rano, dnia
		Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.		
w Bałutach-Nowych.											
16536	Brzezińskiej	2040	34	11628	50	18150	—	1815	—	Feliks Kokczyński	3 Listopada 1927 r.
16698	Widok	837	12	5477	89	8550	—	855	—	" "	" "
16689	Spacerowej	392	88	2879	20	4650	—	465	—	" "	" "
16408	Pieprzowej	547	70	3315	56	5175	—	517	50	Władysław Piaszczyński	4 " "
16430	Aleksandrowskiej	6707	48	29551	81	46125	—	4612	50	Seweryn Żarski	7 " "
16ab	Zgierskiej	951	37	5622	04	8775	—	877	50	Feliks Kokczyński	8 " "
1676	Pieprzowej	927	64	5429	84	8475	—	847	50	" "	" "
1677	"	927	64	5429	84	8475	—	847	50	" "	" "
w Zgierzu.											
260	Stodolnianej	300	40	1777	90	2775	—	277	50	Juljan Rzymowski	11 " "
350	Dąbrowskiego	4285	35	22776	51	35550	—	3555	—	" "	" "
w Pabjanicach.											
455	Konstantynowskiej	924	65	4132	44	6450	—	645	—	Bronisław Rakowiecki	9 " "
631	"	525	15	2258	42	3525	—	352	50	" "	" "
621	"	1017	30	4564	90	7125	—	712	50	" "	" "
657	Kilińskiego	744	68	4084	38	6375	—	637	50	" "	10 " "
629	Warszawskiej	1172	07	5045	42	7875	—	787	50	" "	" "
36	Zamkowej	1964	75	10811	62	16875	—	1687	50	" "	11 " "
530	"	535	96	3699	97	5775	—	577	50	" "	" "

Przetarg.

Magistrat m. Łodzi ogłasza niniejszem przetarg ofertowy na budowę oficyny na posesji miejskiej przy Placu Wolności 14 z własnych przedsięwzięć Morcy materiałów z robocizną z wyjątkiem cegły którą Magistrat będzie potrącać z rachunków licząc po 70 zł. za tysiąc

Ubiegać się mogą o budowę zarejestrowane przedsiębiorstwa i firmy które wykażą się świadectwami że już wykonywały większe roboty budowlane dla władz rządowych i samorządowych.

Oferty in minus z podaniem w procentach wysokości zniżki od sumy kosztorysowej należy skłaść w Magistracie Plac Wolności Nr. 14 III piętro pokój Nr. 52 do dnia 20 sierpnia r.b. do godziny 12-ej gdzie przejrzeć można kosztorys projekt i warunki konkursu.

Magistrat zastrzega sobie prawo wyboru z pośród wniesionych ofert względnie nieprzyjęci z za dnej.

Olej gazowy

(ropa naftowa)

do pędzenia motoru poleca ze składu

„ELIBOR”

Sp. Akc. Handlowo-Przemysłowa

Ł. J. Borkowski

Kilińskiego Nr. 70, telefon 4-94. 2791-

Wycinajcie adres.

Gdzie można dostać

30 proc.

tańszej ubrania męskie, damskie i dziecięce z własnego i powierzonego towaru, Pracownia na miejscu.

Z. Zalcman Główna 24

Uwaga urzędnikom nie raty, 2707-1

Na wyptałaj!

Obuwie

Maniaktore

Gaślanterję

Jedwab

Franki

Piotrkowska 37

(w podwórzu) 1488

Krawiec na miejscu.

Dr. M. Koludzki
powrócił.

Spec. chor. wewnętrznych.
w Lecznicy (Zachodnia 7) od 11 i pół do 2, w domu (Zielona 3) od 6-7. 2665-3

Dr. Hieronim Reiterowski

ul. Ewangelicka 1,

powrócił

przyjmuje od 2-4 i od 7-8, 2628-4

Dr. Czesław Jastrzębski

spec. chorób oczu

powrócił

przyjmuje Zachodnia 27 od 3-6, 2716-1

Kursy Gimnazjalne

pod kierownictwem

A. Wierzbickiego

ul. Piotrkowska 85 (Kościuszki 28).

Zapisy do wszystkich klas od II do VIII codziennie od 6-ej wieczorem.

Kursy przygotowują do egzaminów państwowych w zakresie szkoły średniej i seminarjum państwowego.

Kurs klasy 5 miesięcy.

Nauka codz. od 7 m. 15 w. — Dzięki pracy wybitnych sił profesorskich gimnazjów 16-tych dotychczasowa frekwencja dosięgła **6,800 słuchaczy**. — Oplata niska. —

Dla niezamożnych ustępstwa. 2708

DYREKCJA

8 kl. Gimnazjum Żeńskiego

Eug. Krygierowej

Piotrkowska 157,

komunikuję, że zapisy do wszystkich klas przyjmuję kancelaria codziennie od 10 do 1-ej.

Oplata szkolna w klasach wstępnych Zł. 200,— rocznie, w klasach I, II, III — Zł. 300,— rocznie, w klasach wyższych dla niezamożnych specjalne ulgi w opłacie szkolnej 2789—.

Dyrektor Stanisław Przedziecki.

Pańska żona już wyjechała?

Zaoszczędzi Pan sobie dużo pieniędzy i zdrowia kupując u nas obiad za zł. 1,50 z 4 dań, smaczny i zdrowy Dla cywilnych wydajemy tylko do domów od 13-17 g.

Restauracja Ogniska Oficerskiego
Kościełszki 4, parter, front.

„LUCZAK I EBLI”
Zięmecznych Stolarzy i Tapicerów

Spółdz. z ogr. odp. w ŁODZI, Narutowicza 45. Tel. 60-02.

Posiada na składzie kompletne urządzenia mieszkań od najskromniejszych do luksusowych jako to: urządzenie pokoi sypialnych, stołowych, gabinetów, salonów, kuchni, meble klubowe, biurowe, żyrandole, ampie, obraty i t. p. — jak również przyjmuje wszelkie zamówienia w zakresie wewnętrznej architektury.

Z A R Z A D.

Bank Rzemieślników Łódzkich

— Spółdzielnia z ogr. odp.,

Kilińskiego 123, (gmach T-wa Rzemieślniczego „Resursa”

— — — przyjmuje — — —

Wkłady oszczędnościowe

od jednego złotego za oprocentowaniem, terminowe i na każde żądanie oraz zapisy na udziałowców Banku.

Załatwia wszelkie operacje bankowe.

1561—

Najtaniej i na najdogodniejszych warunkach
 nabyć można

od najwy- **M E B L E** do najskrom-
 worniejszych **MEBLE** niejszych

tylko w firmie

F. Nasielski GORNY ul. Rzgowska № 2,
 RYNEK

Długoletnia gwarancja.

Tel. 45—08.

—247

Zeńskie Gimnazjum

„KULTURA”

Piotrkowska 85.

Kancelaria przyjmuje codziennie zapisy do wszystkich klas aż do VII włącznie. — W roku bieżącym dyrektora u nichamia dodatkowe klasy wstępne I, II i III.

Opłata we wszystkich klasach 25 zł. mies.

Egzaminy 29 sierpnia.

Początek nauk 1 września r. b. 2781

DYREKCJA

8 kl. Kursów Gimnazjalnych
 w zakresie szkoły średniej

przy gimnazjum Eug. Krygierowej
 ul. Piotrkowskiej Nr. 157,

komunikuje, że w celu uprzyęszenia nauki szerszym
 warstwom społecznym uchwalila wyznaczyć opłatę szkolną

tylko zł. 10.— miesięcznie.

Zapisy przyjmuje kancelaria od kl. II do VIII włącz-
 nie we wtoreki i piątki od 8—10. 2788—

Zakład tapicersko-dekoracyjny, fabryka
 magazyn mebli

W. ŁUCZAK

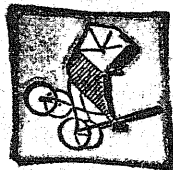
Ł O D Z,

Zamenhofska 2, (Rozwadowska) Tel. 14-25.

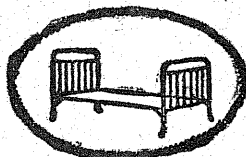
Filja Piotrkowska 102, Tel. 14-17

Fabryka mebli Piotrkowska 104, Tel. 45-87.

Kompletne urządzenia pckoi od najskromniejszych
 do najwykwintniejszych, oraz sprzedaż dywanów, firanek
 pokryć meblowych. 60261

Wózki dziecięce, łożka metalo-
 wa, materace do meblowych
 łożek „Patent” Najdogodniej
 najtaniej: w składzie fabr
 „Dobropol”
 Piotrkowska 78
 w podwórzu. 1579—

Łóżka

metalowe, materace gruciane
 wyscielane, wózki dziecięce i
 mywalki najdogodniej i najtaniej
 w składzie fabrycznym „DOB-
 ROPOL” Piotrkowska № 78, w
 podwórzu. 1189—

Na raty tanio

Tylko w firmie „Kredyt” ul
 Nawrot 15 i p. kupuje się to-
 wary wełniane, bawełniane, obu-
 wle, firanki kapy, koldry, bie-
 liznę oraz suk i meksę na raty
 tak tanio jak za gotówkę

„KREDYT” Nawrot 15,
 I piętro (róg Sienkiewicza)
 1527—1

**Trzy jednopokojowe
 mieszkania**

Jako gospodarz oddam tym,
 którzy wypożyczą 3,000 zł
 Oferty pod „Budownictwo” do
 Rozwoju. 4322—3

BANK

Przemysłowców Łódzkich

Spółdzielnia z ogr. odp.

Rok założenia 1881.

Ewangelicka Nr. 15.

przyjmuje z oprocentowaniem:

Wkłady oszczędnościowe w Złoty ch
 z wymówieniem i na każde żądanie.

Wkłady oszczędnościowe w Dolarach
 innych walutach obcych, zwrotne w Dolarach i t. p.

Załatwia wszelkie operacje bankowe

Bank Dewizowy.

Wynajem: kasetek stalowych (Safes)

Reformackie pigułki z marką Zakonnik

znane od 1802 roku.

Reguluje żoładek, chronią od reumatyzmu,
 cierpienia wątroby, nadmiernej ciepłoty artre-
 tyzmu, uderzeń krwi do głowy usmierając ho-
 moroidy, czyszcza krew i przy skłonnościach
 do obstrukcji sa łagodnym środkiem przeczys-
 szczającym. — Uzyte 1 do 2 pigulek na noc

Cena pud. Zł. 1,35 wyrobu apteki

Karczewski, Tuszynski, Warszawa Trębecka 4.
 Ządać w aptekach i składach z „Zakonnik em”
 1583—

Szkoło okienne!

ornamentowe, surowe, metalowe oraz szklenie budowli; diamenty do
 ramięta szkła poleca po cenach niskich.

J Olejniczak, Główna Nr. 14.

UWAGA: Szkieł mepektowe w wielkim wyborze.

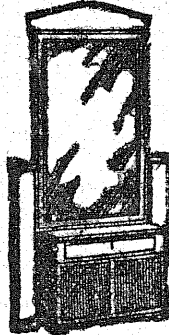
Fabryka luster i podlewnia szkła

J. Kukliński

Łódź, Zachodnia 22,

poleca po cenach najniższych:

Lustra, trena, tualety lusee cienne w oryginal-
 nalnych ramach oraz lustra wiszące, Meble
 pojedyncze i całokwitowe urządzenia najnowszych
 stylów. Odbawianie i poprawianie lustra z
 przynoszeniem do domów. Sprzedaż na raty
 i za gotówkę. 1545—

Lakiery i Emalje

o polysku lustrzanym i gwarantowanej trwałości
 są marki

„BLASK”

2601—

Do nabycia w składach apt. i fabr.

PIERZE

czyści się za pomocą elektryczności
 według najnowszych systemów.

R. Lamprecht, ul. Kopernika (Milsza) 23.

Zadajcie gilzy! - „WENECJA”

z podwójną filtrowaną watą które wyrabiane są
 z francuskiej bibułki „ABADIE”

Do nabycia wszędzie.

Do nabycia wszędzie.

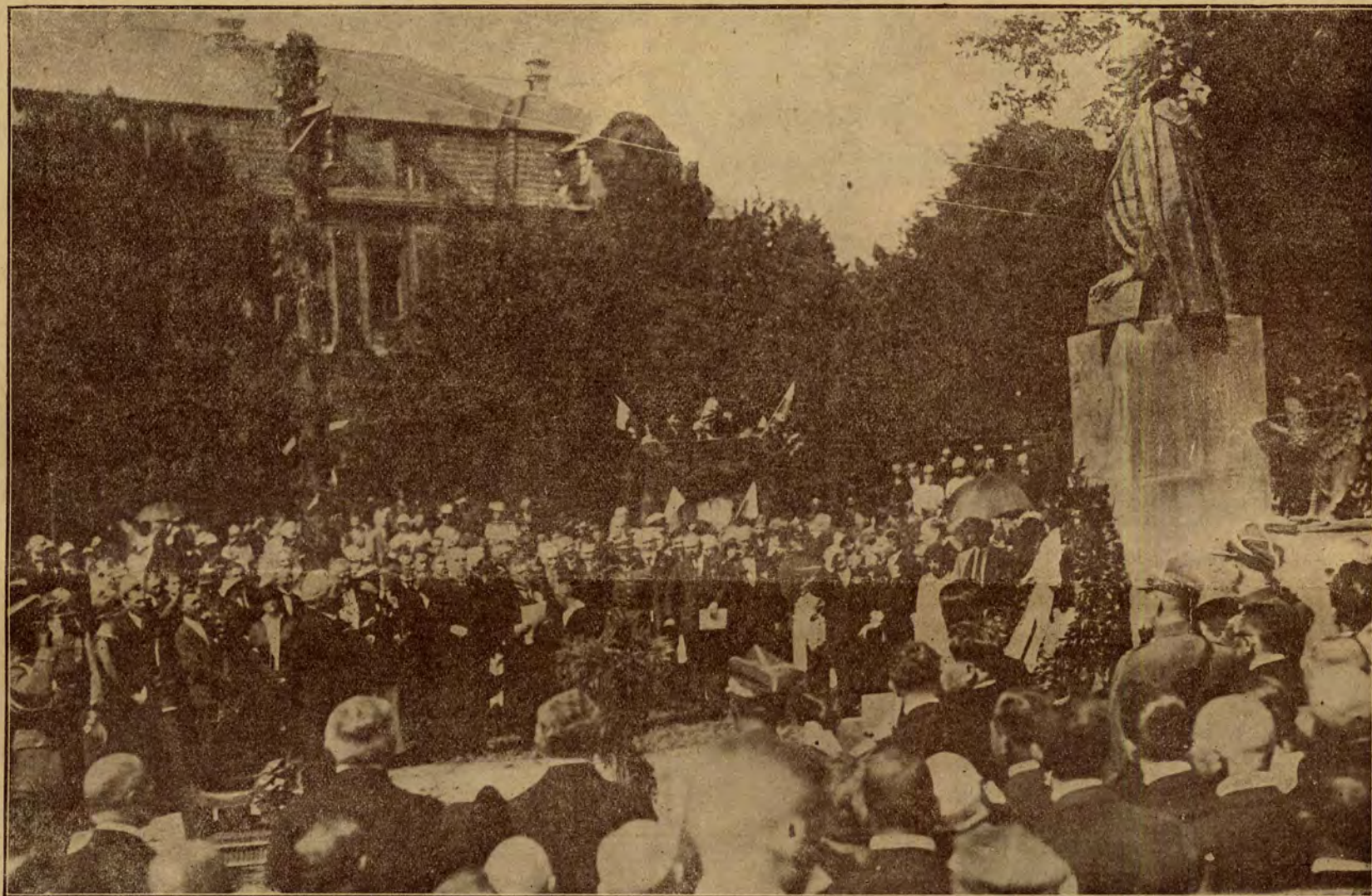

„Rozwój“

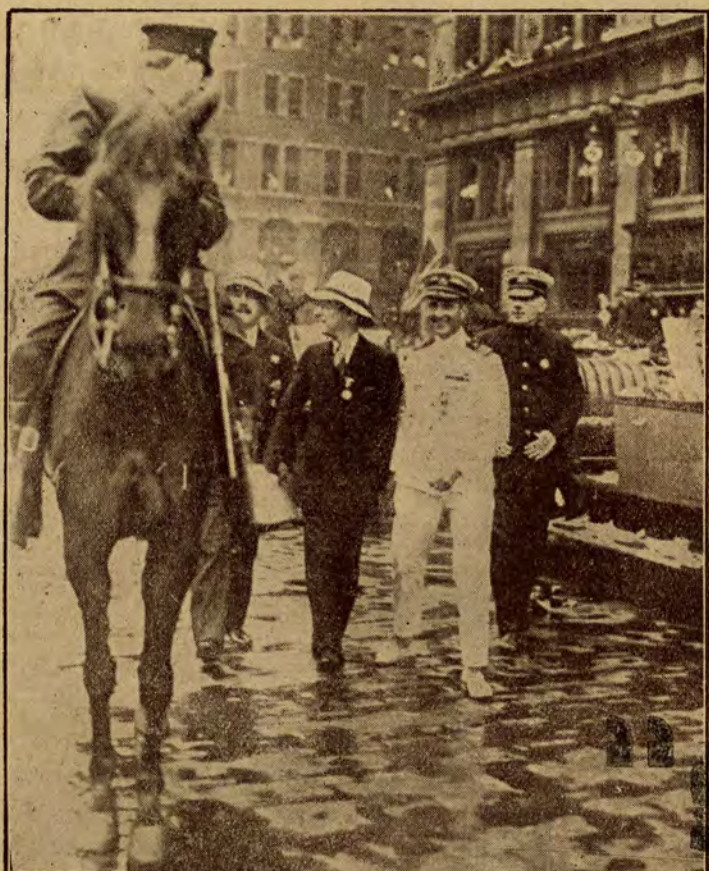
NASZ DODATEK ILUSTROWANY

NIEDZIELA, 14 SIERPANIA 1927

Odślonięcie pomnika Henryka Sienkiewicza w Bydgoszczy

Moment, gdy w chwilę po opadnięciu zasłon, obecni oddają cichy hołd nieśmiertelnemu twórcy „Trylogii“.

Major Walker przeprowadza Komandora Byrda przez ulice New - Yorku, po powrocie z lotu przez Atlantyk.

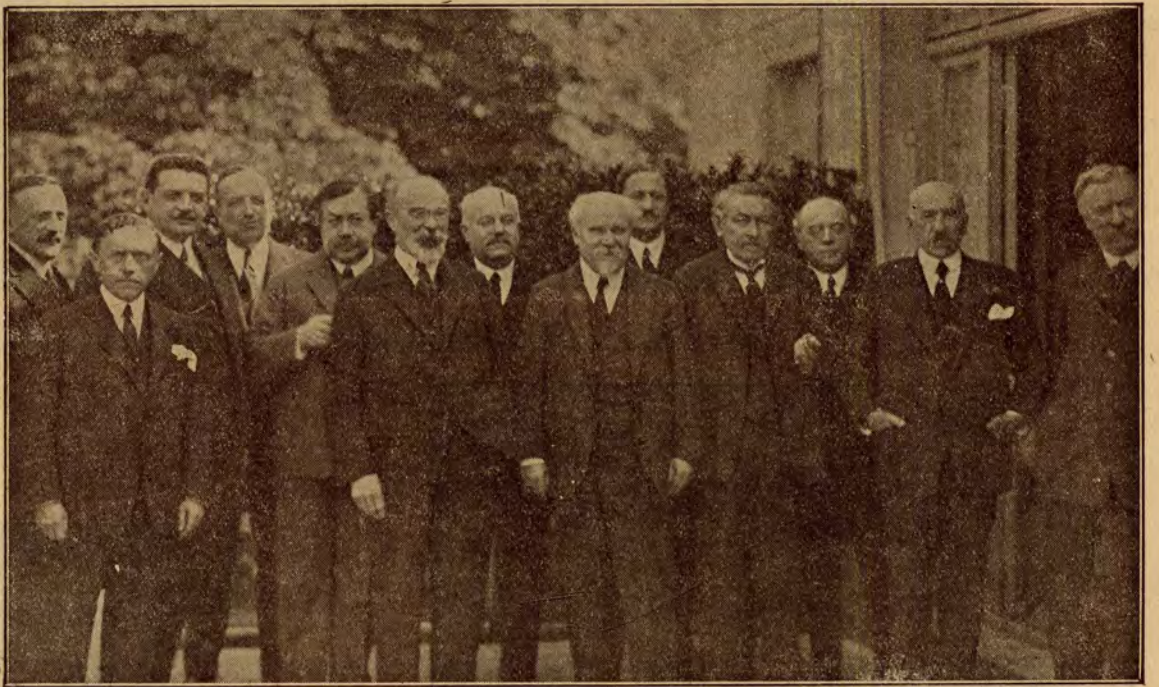
Pan Prezydent Mościcki przed pomnikiem Sienkiewicza.

Przyjazd Weteranów Wojny światowej z Ameryki do Warszawy. Plk. dr. Starzyński na Dworcu Głównym, w otoczeniu p. prezydenta miasta inż. Słomińskiego i delegatów pokrewnych organizacji: Hallerczyków i Dowborczyków.

Ś. p. ks. prałat Skimborowicz, kapłan i publicysta zmarł dn. 29 lipca r. b.

Zasłużony premier francuski Rajmund Poincaré, który ostatnio ze swym gabinetem koalicyjnym uratował finanse Francji, obchodził w tych dniach 40-lecie pracy parlamentarnej.

Sceny tańca greckiego

W Oyster Boy urządzono widowisko na wzór widowisk antycznych, które wypadło bardzo udanie.

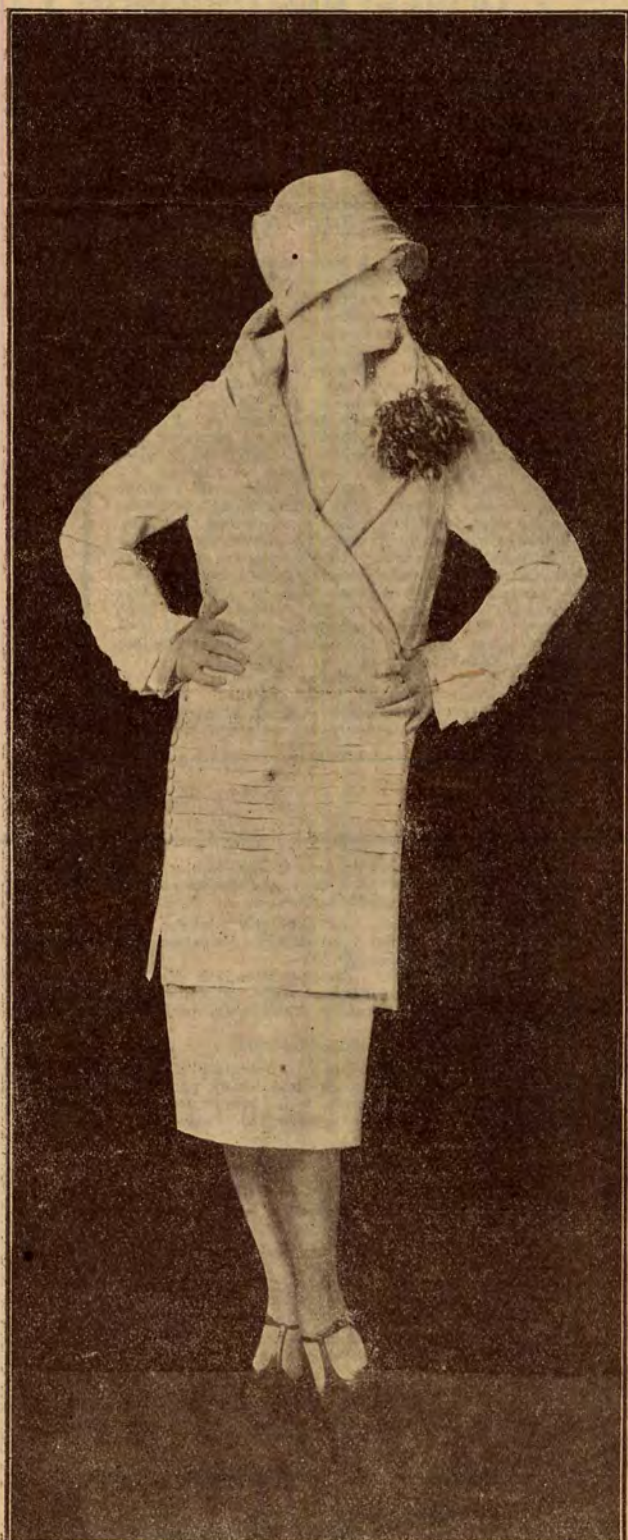
Regaty w Bydgoszczy

Zwycięska osada Warszawskiego Klubu Wioślarek, która zajęła pierwsze miejsce na międzynarodowych regatach w Brdyjściu. Regaty zaszczycone były obecnością p. Prezydenta Mościckiego.

P. Ludwik Lawiński, którego niemal codzień słyszy cała Polska, przemawiającego przez radio.

Kostjum spacerowy z białego szewiotu, odznaczony na wystawie mody w Brooklinie.

Królowa „Corneuaillles“ we Francji na czele beztroskiego pochodu pod czas ludowych zabaw.

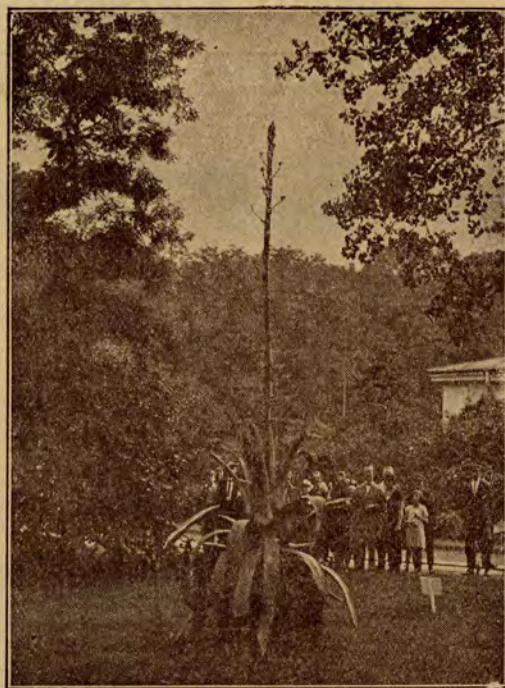
M-lle Lorens, hiszpańska tancerka, której nowy sposób tańczenia charlestona w spokojnym rytmie, przypadł do gustu Madrytowi.

Kostjum wieczorowy przybrany aplikacją.

Powitanie kapitana Byrda po powrocie z lotu przez Atlantyk do New - Yorku.

Tysiące ciekawych ogląda w Saskim Ogrodzie w Warszawie kwiat agawy, wystrzelający raz na sto lat.

„Vagabond” — ostatni paryski model kapelusika filcowego.

Pomnik „Potop” w Bydgoszczy, jedna z pozostałych pamiątek po Niemcach.

NAJLEPSZE KSIĄŻKI!

ŻAŁĄC BEZPŁ. PROSPEKTÓW. WARSZ. KREDYTOWA 1.

NAPISZ DO MNIE!

Jeżeli Ci brak energii, równowagi, jeżeli cierpisz moralnie i nie masz wyjścia, napisz do mnie psychografologa Szyllera • Szkolnika, autora prac naukowych, redaktora pisma „Świt”. Wiedza tajemna. Nadeślij charakter pisma swój, lub zainteresowa osoby, zakomunikuj imię, rok i miesiąc urodzenia, otrzymasz odemnie szczegółową analizę charakteru, określenie zalet, wad, zdolności i przeznaczenia, jak również odpowiedzi na szczerze zadane pytania. Los Twój zależy nie tylko od Twoich zdolności i czynów, lecz i od ludzi, z którymi się łączysz! Nie lękaj się z tym, co ludzie śli i głupi mówią i piszą o mnie, gdyż ludzie nigdy osobiście mnie nie znali i nie korzystali z moich rad, lecz wesz pod uwagę posiadane przeze mnie protokoły i odeśwy Towarzystw Naukowych Warszawy, najwybitniejszych powag świata lekarskiego i poważnej prasy. Wszystkim Czytelnikom „Naszego Dodatku Ilustrowanego” analizę wysyłam zamiast zł. 5.—, tylko za 2 zł. Osobiście przyjmuję od godz. 12 — 2 i 3 — 7 wiecz. Adresuj do mnie: Warszawa, Szyller-Szkolnik, Redakcja „Świt”, ul. Piękna 25.

Zeszyt pisma „Świt” Wiedza Tajemna, oras katalog niezwykle ciekawej treści książek, wysyłam gratis, na przesyłkę załączysz znaczek pocztowy, Niniejsze ogłoszenie wyciąć i załączyć do listu.

WIEDZA DLA WSZYSTKICH!

Wszystkim czytelnikom „Naszego Dodatku Ilustrowanego” do każdej zamówionej książki dodajemy drogą, ciekawą i pożyteczną książkę darmo. Zamówienie — dwie, dwóch — cztery i t. d.

„ŚWIT”: 12 zeszytów z roku 1926-go, szereg cennych artykułów z dziedziny: grafologii, chiromancji, fizjognomiki, frenologii, hipnotyzmu i spirytyzmu, krótkich powieści, nowel i wierszy mistyczno-nastrojowych. Rocznik — 12 zeszytów tylko Zł. 3.—.

DR. S. BREYER: „Wielki lekarz domowy”. Nauka o zdrowiu. Przyczyny, objawy i leczenie wszelkich chorób zwykłych domowymi środkami, trawami i sposobami medycznymi. Mnóstwo ilustracji. — Cenne wskazówki, jak zachować młodość, piękność i zdrowie. Wielka księga w bogatej płóciennej oprawie Zł. 10.—.

SZYLLER • SZKOLNIK: „Hipnotyzm! Sugestja! Telepatja!”. „Siła nasza wewnątrz nas”. Chcesz władać wielką tajemniczą siłą? Podręcznik słynnego hipnotyzera Szyllera-Szkolnika, zawiera 98 rozdziałów: Historia hipnotyzmu. Jakim powinien być hipnotyzer. Jakie winno być medium. Magnetyczny rozwój oczu. Autosugestja. Wpływ hipnotyzera na medium. Sugestja podczas snu. Sugestja na jawie. Obudzenie medium. Odgadywanie myśli. Powodzenie w miłości. Leczenie wszelkich nalogów. Zł. 7.—. W pięknej mocnej oprawie Zł. 9.—.

SZYLLER • SZKOLNIK: „Praktyczny podręcznik”. Najpewniejszy sposób poznania siebie i innych”. Zawiera wykład nauk: Chiromancja, (linie rąk), fizjognomika (rysy twarzy), astrologia (nauka o wpływie gwiazd na losy). Księga popularna i dostępna dla wszystkich. Dla człowieka obznajomionego z jej treścią niema tajemnic. — Z wielu ilustracjami w tekście. Bez oprawy Zł. 4.—, w oprawie Zł. 6.—.

DR. RADWAN • PRAGŁOWSKI: „Powodzenie. Jak za pomocą autosugestji, dopiąć powodzenia”. Zł. 2.—.

Z. IKR: Tajemnice i zagadnienia czarnej magii, spirytyzmu, hipnotyzmu i magnetyzmu. Wielka księga z mnóstwem ilustracji Zł. 4.50.

PR. ST. WOTOWSKI: „Duchy i zjawy”, medjumizm

i zjawiska nadprzyrodzone. Ilustrowane licznymi fotografiami duchów i zjaw. Zł. 2.—.

ST. WOTOWSKI: „Tajemnice życia i śmierci”. Praca naukowa, obejmująca całokształt wiedzy okultystycznej i odsłaniająca rąbek zagadnienia życia pozagrobowego. W siedmiu rozdziałach Zł. 1.50.

PROF. DR. A. FOREL: Zagadnienia seksualne”. W świetle nauk przyrodniczych psychologii, higieny i socjologii. Dwa tomy. Wydanie nowe powiększone. Z wieloma rycinami Zł. 5.—.

ANIELA OWCZYNSKA: „Zdrowa higieniczna, oszczędna kuchnia”. Tysiące najnowszych sposobów gotowania smacznych, zdrowych, oszczędnych obiadów. Pieczenie leżmin, ciast, mazurków, bułek, tortów, smażenie konfitur, soków, marmelad, sporządzanie kompotów, lodów, wódek, napojów chłodzących. Zł. 4.—, w dobrej oprawie Zł. 5.—.

PROF. ST. WOTOWSKI: „Miłość, a kłamstwo” i „Samobójstwo” w jednej książce. Zł. 2.—.

ARTUR GÓRSKI: „O zmartwychwstaniu”. Zł. 1.—.

„WROŻENIE Z KART”. Szczegółowy podręcznik ilustrowany Zł. 3.—.

DR. RAFAEL MABUZE: „Jak zostać hipnotyzerem”. Hipnotyzm! Sugestja! Telepatja! Podręcznik praktyczny Zł. 2.—.

DR. GERLING: „Dziewczyna, której za żonę brać się nie powinno. Rady i wskazówki, 16 ilustracji. Zł. 1.—.

DR. GERLING: „Mężczyźni, którzy na mężów się nie nadają”. Porady i wskazówki 26 ilustracji Zł. 1.—.

WEINIGNER: „Płeć i charakter”. Dwa wielkie tomy Zł. 8.—.

DR. MULLER: „Najnowszy lekarz domowy”. Zbiór udoskonalonych starych i nowych środków domowych. Zł. 1.50.

DR. A. GUILLARD: „Higiena piękności”. Jak zachować piękność i zdrowie? Zł. 1.50.

DR. WYROBEK: „Choroby weneryczne”. Sposoby leczenia”. Zapobieganie. Wielka księga. Mnóstwo ilustracji. Zł. 5.—.

DR. JONDELOWITZ: „Poradnik lekarski dla mężczyzn i kobiet”. Choroby weneryczne. Zapobieganie. Leczenie Zł. 1.—.

DR. BACHE: „Nowy lekarz dla kobiet i matek”. — Dla rozpoznania chorób i użytku doświadczonych i bardzo dobrych lekarstw i środków domow. Zł. 5.—.

DR. STERNBERG: „Praktyczny lekarz domowy”. — Cenne rady dla kobiet i młodzieży. Mnóstwo praktycznych recept. Z ilustracjami. Zł. 3.—.

DR. CZ. PENDO: „Zwizły poradnik dla młodych mężatek”. Treść: Małżeństwo, ciąża, płodność, poród, niepłodność. Sekretne sposoby małżeńskie, pielęgnowanie niemowląt i t. p. Zł. 2.—.

LOMBROSO: Psychologia pocałunku — gr. 75.

SZYLLER • SZKOLNIK: „Mnemonika”. Mistrzostwo pamięci. Sztuka wyrobienia doskonałej pamięci. Usuwanie roztrągnięcia, spotęgowanie woli, przewyciężanie lenistwa, wzmacnianie zdolności umysłowych. Podręcznik praktyczny Zł. 2.—.

WILJAM THACKERAJ: „Opowiesci dyskretne”. — (Tylko dla dorosłych) Zł. 0.85.

M. ROŚCISZEWSKI: „Dobry ton”. Jak się zachować w towarzystwie. Szkoła pożytku z ludźmi wszelkich stanów, w stosunkach ceremonialnych. Zł. 1.—.

SZYLLER • SZKOLNIK: „Kobieta i kobieta”. Myśl uwagi i sferyzmy o kobiecie. Chcesz poznać kobietę, przeczytaj „Kobietę i kobietkę”. Zł. 1.50.

PROF. WETERYNARJI HENRYK SZMIDT: „Nas weterynarz”. Wielki podręcznik dla wszystkich. W 9-ciu rozdziałach ze 100 rycinami. Tezy hodowli, rozpoznania, zapobiegania i leczenia wszelkich chorób: koni, bydła, owiec, świń, kóz, psów, kotów i wszelkiego drobiu. Cena tylko Zł. 7.—.

BOSKO • CZARNOKSIĘŻNIK: „Tysiące sztuk czarodziejskich”. Tajemnice magii. Zbiór najciekawszych sztuk. Zł. 2.—.

Wydawnictwo i Redakcja „SWIT”
Warszawa, Piękna 25, m. 12.
Konto P. K. O. 12454.
Ogłoszenie wyciąć i dołączyć do listu.